

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

să primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani a treia-oră 10 bani.

Suntem iredentiști!

Înainte de a vorbi despre noua nebunie a șoviniștilor din Budapesta, să vedem ce este *iredentismul*.

Italia unită de astăzi a fost stăpânită până bine de curând de familiile domnitoare străine. Numai bucata de nord-vest avea ca domnitori pe regii de Piemont și Sardinia. Ceealaltă parte a Italiei de nord era sub stăpânirea Austriei. În veacul trecut s'au deșteptat și în Italieni conștiința națională unitară, adică conștiința, că din Alpi și până în sudul Italiei e un singur popor, cel italian, care unit deocamdată prin cultură și un ideal comun, trebuie să fie unit și politicește. Și au început lupta contra străinilor, pe cari după războaiele de zeci de ani i-a scos în sfârșit din Italia. Între acești străini a fost și Austria. La luptele contra Italiei știm că au luat parte mii și mii din părinții și moșii noștri, dând astfel cea mai strălucită dovadă de patriotismul și dinasticismul lor, căci era vorba de frații noștri de aceeași obârșie, contra cărora luptau.

În fine, Italienii și-au ajuns ținta: toate provinciile cari au alcătuit Italia, sunt unite sub un singur domnitor, regele Italiei.

Austria mai are însă și acum câteva sute de mii de Italieni lângă Marea Adriatică (Dalmatia, Triest, Istria) și în Tirolul de sud. Unii dintre Italieni pretind, ca și provinciile acestea, cu toate că locuitorii sunt de diferite naționalități (pe lângă Italieni și Croați, Sloveni, apoi Germani), să fie alipite de Italia. Ei numesc provinciile acestea *iredente*, adică *nedate* încă Italiei, iar pe ei îi numește lumea *iredentiști*.

Musturarea conștiinței, pe de-o parte, pe de alta pornirea necinstită de-a lupta sugrumarea noastră și cu arma necinstită a minciunii, îi face pe asupritorii noștri, la cari s'au alăturat încă de mult și o parte dintre Sași, să ne invinovătească, că *și noi suntem iredentiști*, adică și noi vrem, ca provinciile Austro-Ungariei, în cari majoritatea populației e românească, (Transilvania, Banatul, Bucovina, Bihorul, Maramurașul), să fie alipite la România. Minciuna aceasta a prins uneori, mai ales în timpul de după 1848; acum însă cercurile cele mai înalte ale Monarchiei sunt pe deplin convinse, că poporul mai credincios casei de Habsburg ca Românii nu există. Chiar bunul nostru monarch a declarat — desigur, ca să astupe gura cleveților — față de deputații români din Viena, că e pe de-

plin convins despre credința cea mare a poporului român.

Și cu toate acestea, gura cleveților n'a amuțit.

În gazeta ungurească „Budapesti Hirlap”, cea mai veninoasă foaie a șoviniștilor, nemeșilor și Jidanilor înstăpâniți la noi, un anume Barna (Braun?) susține, că Românii fac iredentism, dar nu pe cale politică, nu prin conjurațiuni, ci pe teren cultural, economic și social. Dovezile ce le aduce nu au nici un temei.

Eată invinuirile ce ni se fac:

Românii vor să-și aibă cultura românească, care se fie una cu a fraților lor din România. Pentru unitatea aceasta culturală au întemeiat Liga din București.

Autoritățile noastre bisericesti-școlare dau instructiuni cu privire la organizarea noastră bisericească și culturală, cari sunt la fel cu cele date în România mai ales de dl Haret.*

Românii se organizează pe cale economică deosebit de Maghiari și și în privința aceasta au pildă dela Românii din România, formând tovărășii (însoțiri) economice și financiare țărănești, fără să primească în ele și Maghiari.

Ne mai face apoi imputare, că nu trăim în societatea lor și că unii suntem membri la societăți din România (Academia Română, Societatea Istorică), ba, grozav! unii au chiar decorațiuni dela Regele-Căpitan Carol al României.

Aceste sunt faptele „păcătoase” ale noastre, cari dovedesc, după socoteala bolnavă a lui „Budapesti Hirlap”, că noi suntem *iredentiști*.

Faptele zilnice ale tuturor guvernelor ungurești mai ales dela 1870 încoace (tot așa a fost și înainte de 1848) ne dovedesc, că ele au urmărit și urmăresc pe teren cultural, social și economic *maghiarizarea noastră*, adică stângerea poporului român și contopirea lui într'un popor, cu care afară de dragostea patriei comune, nu ne poate lega nimic pe lumea aceasta, așa de străin ne este. Faptul, că guvernele patriei noastre ni-au fost totdeauna așa de dușmani, încât nu numai că ne-au împedat de-a ne folosi și noi de beneficiile la cari avem drept în această țară, dar ni-au împedat să întrebuițăm chiar și averea noastră, materială și ideală, pentru instituțiile noastre culturale (oprirea gimnaziului

* În cei douăzeci de ani din urmă dl Haret a fost ministrul, care a lucrat mai mult pentru ridicarea bunei stări culturale și materiale a țărănilor români.

român din Lugoj, Arad, apoi oprirea de-a înființa societăți culturale naționale, căci puținele ce le avem sunt de pe vremea Nemților) ni-au convins, că pentru noi este viața națională numai trăind cu totul la o parte de stăpânii de astăzi, atât pe teren cultural, cât și pe cel social și economic.

Afirmațiunile lui Barna, că organizarea noastră culturală și economică dovedește iredentism, e o prostie, dovedă lauda, ce ne-a făcut-o Inuși Maiestatea Sa. Noi Românii din țările coroanei ungare vom continua să ne constituim în societăți economice și culturale, deosebite de popoarele conlocuitoare, în tovărășia cărora nu vrem să figurăm ca robi, ci ca domni egal îndreptățiți. Aceasta cu atât mai vârtos, că socotim de datoria noastră *patriotică*, nu numai națională, ca să ne perfecționăm cât mai mult atât în cultură, cât și în avere, ca cu atât mai bine să putem servi patria noastră ungară.

Iar în ce privește legăturile noastre culturale cu frații din România, ele vor trebui să fie și mai strânse, pentru-că *un suflet* bate în toată România, fie ea în România, fie în Austro-Ungaria, Rusia, Serbia, Bulgaria și Turcia. Noi ducem aici o luptă grea pentru existența noastră națională, ceea ce pe cei de dincolo nu-i apasă. Deci ei sunt datori să ne facă părtași și pe noi la roadele muncii lor culturale, plătindu-ne în felul acesta și o datorie din trecut.

Pasapoartele. În dieta din Budapesta, deputatul sas Traugott Kopony a adresat ministrului de interne următoarele întrebări:

Vrea dl ministru de interne, ca în vederea apropierei politice și economice dintre România și Ungaria să desființeze pasaportul în afacerile de graniță dintre ambele țări și să șteargă instituția medievală a supravegherii străinilor la graniță?

— Suntem foarte curioși la rezultatul acestei întrebări. Pe când între Serbia și Ungaria nu mai e nevoie de pasaport, cu toate că cu Serbia era să ne batem anul trecut, între România și Ungaria se mai susține și acum. Dar judecata celor ce ne guvernează nu e ca la alți oameni.

Un nou puhoiu de Evrei. Guvernul din Galiția (provincie a Austriei) a dat un ordin: că începând dela 1 Ianuarie 1911 dreptul de cărciumărit să se ia din mâna Evreilor și să se dea exclusiv numai țărănilor ruteni și poloni, precum și proprietarilor și văduvelor după administratorii moșiilor boie-

rești. Groaza e mare în Israel, de aceea a ales un comitet, care să lucreze cu tot dinadinsul — adică cu mulți bani — pentru ca ordonanța aceasta să fie retrasă. Mult n'are să le pese, căci vor veni în Ungaria și vai de ținutul unde se vor lăsa aceste lăcuste. Ohiar și unii dintre Maghiari s'au speriat, căci deputatul Huszár din partidul poporal (romano-catolic) a interpellat guvernul, cerând să oprească aceasta invasiune evreească, mai ales în Maramurș, unde Rutenii sunt deja aproape nimiciți de Evreii patrioți.

Ni se pare, că e prea târziu.

Comitetul central al partidului național-român a ținut în săptămâna aceasta, Luni și Marți, ședințe în Budapesta. S'au pertractat lucruri de mare însemnătate, luându-se hotărâri — după-cum ne vestește o telegramă — cu privire la înființarea unui birou central în Budapesta, cum și finerea de mari întruniri populare etc. S'a adus hotărâre și în cauza ziarelor „Lupta” și „Tribuna”. La alt loc al foii noastre dăm unele amănunte, ce le-am primit până la încheierea foii. (Ca să putem da aceste știri am expedit foaia de astăzi, în loc de Joi, numai Vineri înainte de amezii).

Procesele nu mai înceată. Zilele aceste redactorul nostru responsabil a fost înștiințat, că sunt în curgere două procese contra „Foi Poporului”. Unul pentru un articol scris în legătură cu boicotul din jurul Orăștiei, iar al doilea pentru înfierarea sălbătăciilor jandarmărești din Armeni. Așa vreau cărmui-torii noștri se facă pace!

Din dietă. Părinții fericitei noastre patrii, fără deosebire de perciuni, între alte planuri de legi cu cari voiesc a ne ferici (?) s'au mai gândit să mai aducă în dietă un nou plan de lege, prin care să astupe gura gazetarilor, mai cu seamă a Românilor ca să nu mai cuteze a scrie prin cele gazete ce e drept: să nu cuteze adică a scrie despre nedreptățile stăpânirii ungurești. Vreau să te bată și să nu te lasă să plângi.

În ședința din 16 Decembrie deputatul coșubist Nagy într'o aștă și răutăcioasă vorbire a cerut o și mai diavolească lege pentru cei-ce scriu la gazete. Ministrul de justiție (dreptate) a și făgăduit că în zilele acestea va pune pe masa dietei proiectul (planul), care devenind lege, să poată astupa gura gazetarilor, ca astfel ei să nu mai poată nici ca până acuma scrie contra fărădelegilor guvernului și a stujilor lui.

În ședința, de luni ministrul de finanțe a depus pe biroul camerei un proiect de lege, despre prelungirea privilegiului băncii comune, dar numai în mod provizor până în a doua lună anul viitor.

După aceea s'a început desbaterea asupra convenției (invoielii) comerciale cu Sârbia. Fiind la noi traiul atât de scump, mulți deputați au cerut, ca să se înlesnească aducerea de carne din Sârbia. Dar la așa ceva se pun contra nemeșii și baronii (cari au moșii și vite din greu), iar în dietă vreau să facă legi tot cum le place lor. Despre această convenție cu Sârbia se va mai vorbi vre-o câteva zile în dietă. O seamă de deputați arată însă puțin interes față de desbaterile dietei. Alte lucruri de însemnătate pentru noi nu s'au petrecut.

O nouă biruință a Germanilor din Bănat. În comuna germană Birda câți-va renegați voiau cu tot dinadinsul să înființeze o școală maghiară de stat, cu toate că Nemții de acolo, ca pretutindeni de-altminteri, au o școală foarte bună confesională. Cei câți-va renegați din comitetul comunal au izbutit prin surprindere, să facă să se ia o hotărâre în felul dorit de ei. Poporul s'a deșteptat însă curând și au făcut un strasnic recurs la comitat, apoi la ministru de interne, care e silit să le de-a dreptate și să renunțe la dorința de-a avea școală maghiară în comună nemaghiară.

Un jubilar.

La 12 Decembrie a. c. st. v. dl Parteniu Cosma, directorul băncii „Albina” din Sibiu, împlinește 25 ani dela numirea sa ca director al primului institut de credit și economii al Românilor din Austro-Ungaria întreagă. Când e vorba de înaintarea noastră economică, nu putem să nu gândim întâiu la acest institut, care a devenit centrul nostru financiar, mulțumită bărbaților din fruntea lui și îndeosebi mulțumită dlui Parteniu Cosma. Dar nu numai pe terenul economic a străbătut activitatea „Albinei”, căci mult avem a-i mulțumi și pe terenul cultural.

Parteniu Cosma
directorul „Albinei”.

Dl Parteniu Cosma s'a născut la 1837 în Beiuș, unde s'a stabilit la 1862, după terminarea studiilor de drept, ca avocat. La 1872 a fost ales deputat la Beiuș, fiind reales în două rânduri până la 1881. Ca membru al partidului național român, a luat cuvântul în toate chestiunile mari, cari interesau neamul nostru. Cuvântările lui ținute în parlament (publicate și în Cartea de Aur a dlui Păcățianu), punând în lumină adevărată tendințele de maghiarizare ale guvernului de trista memorie Tisza Kálmán, au fost chemate să țină viu în sufletul Românilor sentimentul datoriei de luptă contra celor-ce caută să ne nimicească.

La 1876 s'a mutat la Sibiu ca avocat al „Albinei”, care în 1886 i-a încredințat apoi demnitatea de director. Dela aceasta numire fericită înainte, progresul „Albinei” și prin ea al tuturor celorlalte instituțiuni financiare române a crescut în continuu. Sub dânsul s'a mărit capitalul acționar, s'au înființat masa studenților români, la care 50 de elevi români dela gimnaziile din Sibiu își găsesc hrana zilnică,

s'a înființat un fond pentru ridicarea unui internat pe sama studenților români și altele. Pe de altă parte institutul „Albina” mai înparte anual o sumă frumoasă de mai multe mii coroane pentru scopuri culturale și de binefacere, cari toate ajută la ridicarea popoului nostru mult asuprit.

Pe terenul bisericesc-școlar încă a desfășurat o activitate mare, fiind dela 1868 încoace mereu membru al congreselor și sinoadelor bisericii greco-orientale.

Conferența națională din 1881 l-a ales președinte al partidului național. Atunci s'a publicat, în mai multe limbi, vestitul Memorand (nu cel prezentat la Viena), care a luminat popoarele Europei asupra nedreptăților, pe cari le suferim. Dela 1884 s'a retras din politică, dedicându-se cu totul afacerilor „Albinei” și celor bisericesti-școlare.

Pentru aducerea aminte a acestei zile, consiliul de administrație al „Albinei” a hotărât întemeierea unui fond de binefacere, care va purta numele jubilarului, precum și procurarea portretului său în mărime naturală pentru sala de ședințe a consiliului.

Vrednicului urmaș al fericitului întemeietor al Albinei, Visarion Roman, îi dorim dlui Parteniu Cosma încă mulți ani cu sănătate, folosiți ca și până acum pentru binele neamului nostru.

Situațiunea politică a Românilor din Ungaria.

În numărul trecut am dat o notă scurtă despre frământările din partidul nostru național, provocate de discuția încinsă între gazetele noastre de zi. În discuția aceasta vine acum frunțașul nostru, dl Dr. Iuliu Maniu, și dă în „Revista politică și literară” din Blaj unele declarațiuni menite să lămurească poporul român în privința discuțiilor din gazetele de zi. Fiind vorba de declarațiunile unui membru în comitetul nostru național și totodată ale unuia dintre cei dintâiu luptători ai noștri, ne ținem de datorie a comunica părțile mai însemnate din ele.

Pacea.

Nu este Român în Ungaria și Transilvania, care să nu dorească o conviețuire pacinică cu Maghiarii. Înțeleg aceasta conviețuire pacinică prin creiarea unei situațiuni politice, care să ne asigure mulțumirea nevoilor noastre politice, economice și culturale. Durere însă, că ori-care Român, care cunoaște viața politică a Ungariei, opinia publică maghiară și pe conducătorii intelectuali ai acestei opinii publice, trebuie să fie convins, că stabilirea unei astfel de păci nu e încă cu putință. Mentalitatea maghiară nu e apăsătoare a suferi reducerea influenței maghiare la marginile sale firești, și mai ales nu vrea să renunțe la tendințe de expansiune pe socoteala celorlalte naționalități...

Este evident pentru ori-ce cunoașcător situației politice dela noi, că actualul guvern, îndeosebi acum, nu vrea și nu poate să rezolve chestia naționalităților, sau fie și numai chestia română. Actualul guvern e cu mult mai slab, decât să încerce a rezolvi pe lângă o serie întreagă de chestiuni nepopulare și chestia română, foarte nepopulară miciei nobi-

limi și feudalilor (conților și baronilor) maghiari, azi însă stăpâni pe corpurile legiuitoare.

Atitudinea noastră rezervată față de tratativele dlui Mișu a avut un motiv dublu. Întâiu am cunoscut bunele intențiuni ale dlui Dr. Mișu și loialitatea sa față de considerațiile de ordin superior ale solidarității naționale. Al doilea: *Partidul național român stă pe baza programelor politice decretate în conferințele naționale din 1881 și 1905...* Mulți dintre Români — unii în bună credință — dau crezământ șoaptelor și acuzelor venite din partea maghiară, în sensul cărora ei, Maghiarii, bucuroși ar sta de vorbă cu noi, dar nu o pot face aceasta din cauza programului nostru politic, care vrea schimbarea dreptului public al țării (autonomia Transilvaniei). Pentru a da ultima dovadă celor șovăitori, am lăsat teren liber acțiunii dlui Mișu, care crede, că se poate asigura libera dezvoltare a Românilor și pe baza dreptului public de azi. Neizbânda domniei sale nu poate decât să dovedească preste ori-ce îndoială, că nu noi și nu programul nostru politic sunt piedeca împăcării, ci conducătorii de astăzi ai politicii maghiare, cari nu voiesc să renunțe la desnaționalizarea noastră și mai presus de toate, nu vreau să dea din mâna lor puterea politică, care le face cu puțință exploatarea fără suflet a multor milioane de cetățeni.

Prin urmare nu există altă scăpare pentru neamul românesc, decât lupta hotărâtă, conștientă, intransigentă și înainte de toate deplină solidară. Numai o astfel de luptă poate să ridice întreg poporul românesc la o înaltă conștiință națională și prin urmare la o forță politică bine disciplinată, care să impună recunoașterea drepturilor națiunii române.

Primenirea partidului național.

Evoluțiunea însăși aduce cu sine în mod firesc o anumită primenire. În contra unei prefaceri în serviciul ideilor mai înaintate și a unei acțiuni mai energice nimenea nu poate să-și ridice în mod serios cuvântul. Chiar din considerare la acest adevăr, Comitetul Central Național a dat totdeauna teren liber acestei primeniri firești. E de ajuns a privi lista membrilor, pentru a constata acest adevăr. Comitetul mai bine de jumătate se compune din membrii generației mai tinere, deschizând astfel teren liber puterilor noi pentru validitatea ideilor de regenerare și a unei activități mai intensive. A deplasa însă chestiunea pe terenul diferenței de etate și a face în sânul unei corporațiuni, solidar răspunzătoare, deosebirea nedreaptă de „tineri și bătrâni“ este o mare greșală și o mare nedreptate.

Ziarele „Lupta“ și „Tribuna“.

Afacerea „Luptei“ este în stadiul rezolvirii și lipsește numai aprobarea comitetului central. Proprietarul tipografiei, la care s'a tipărit acest ziar, a trebuit să recunoască faptul, că a trecut peste limitele atribuției sale și că a comis o grea vătămare a disciplinei de partid, când a editat ziarele partidului după oprirea impusă de comitetul de redacție.

Atitudinea „Tribunei“ față de conducerea de partid și față de domnii Vasile Goldiș și Dr. Stefan C. Pop, a putut aduce într-adevăr o dureroasă surprindere pentru acei cari n'au urmărit cu atențiune, chiar dela întemeierea sa, ținuta acestui ziar. Articolele de o rară frumusețe și de o convingere de un ordin mai înalt apăreau în coloanele „Tribu-

nei“ alături de cele mai oportuniste și dubioase dibuiri politice.*)

Politica națională o conduc, pe baza principiilor stabilite de conferința națională și conform îndrumărilor comitetului central, deputații nostri. Ei au răspunderea acestei conduceri, iar noi toți suntem obligați a le da tot sprijinul, căci altminteri ei nu vor putea răspunde pentru eventuale nesuccese ale luptei noastre politice. Atât față de ei, cât și față de celelalte organe ale organizațiunii noastre politice avem datorința să fim cu toată prevenirea și să nu aruncăm asupra lor, cu ușurință, acuze, cari nu se pot susține și cari pot contribui numai la desorientarea opiniei publice.

Chestia Românilor din Ungaria în camera română.

În discuția la mesaj, dl Tache Ionescu, fost în mai multe rânduri ministru și acum șeful partidului conservator democrat, a zis cu privire la noi următoarele:

Afacerea Românilor din Ungaria, nu poate veni aici la Tribunal în mod folositor, decât atunci, când un om cu răspundere va spune, că cunoaște el o politică de urmat pentru acest regat (România), politică, care să răspundă la ținta îndoită: de-a asigura siguranța Regatului și de-a aduce îmbunătățirea văzută a Românilor din afară... Iar dacă scopul unor asemenea declarațiuni ar fi numai ca să repetăm în lumea întreagă, că nu este om politic din România, în a cărui conștiință chestiunea Românilor de pretutindeni să nu fie a doua în rând, după chestiunea existenței și siguranței Regatului (României), eu cred, că ar fi să facem o insultă țării acesteia, ca să credem, că este lipsă să se repete aceasta declarațiune, căci cine ar declara contrarul, nu l-ar crede nimeni nici în țară, nici în străinătate.

Dl N. Iorga, marele nostru învățat și șeful partidului naționalist-democrat, a zis, că nu e bine, dacă în mesaj nu se pomenește de Români din Ungaria. „Români din Ungaria nu trăiesc prin noi, dar noi trăim prin ei“. Vorbind de târguile de împăcare din Ungaria, deplânge faptul, că în România sunt oameni politici, cari să dorească aceasta împăcare numai ca să poată scăpa de grija afacerii naționale. (Mai în jos dăm vorbirea dlui Iorga despre împăcare).

Dl Iorga despre împăcare.

Etă ce a zis dl Nicolae Iorga, deputat, profesor universitar, cel dintâiu istoric al Românilor, în camera din București despre împăcare:

„Știți că anul acesta s'au găsit oameni buni la suflet, cari să împace pe Români cu Ungurii. Nu sunt cei dintâiu și nici cei din urmă; naivitatea și corupțiunea sunt vechi și, după parerea mea, nemuritoare, se va găsi totdeauna cineva care să fie cuprins de un mare dor de înfrățire cu Ungurii, pentru un episod, pentru plata datorilor sau pentru ca să facă hatărul unor anumite persoane dela București.

„S'au început târguilele întâiu cu trădătorii, așa se încep târguilele cu trădătorii, cari n'au bani în pungă ori vânează o stare mai mare. Două onorabile persoane de dincolo**)

* În trecut, când scrieau la „Tribuna“ Slavici și Brote, cari umblau să ia locul lui Burdău, Șeghescu și alte poame de felul acestora. Nota Redacției.

** Slavici și Brote.

cari au avut legături aici și cari se vedeau odată mult mai des aici decât dincolo, cari n'aveau moravurile de-acolo, ci ale politicii românești de aici, ale oamenilor ce sunt în stare de-a face ori-ce, pentru o satisfacere de ambițiune sau o creștere de salar, două persoane crescute la școala noastră politică s'au apucat de împăcănire, aducând pe tablă încă odată bietul cap al națiunii române acolora, cari își satură ochii privind aceasta privesc.

„După trădători a venit al doilea fel de oameni, cari se înceasă în asemenea împrejurări: imparțiali, obiectivii; una din spețele cele mai puțin simpatice în ori-ce fel de politică, acești oameni, cari nu fac nimic, cari nu s'au amestecat în nici o luptă, cari n'au purtat nici un greu și n'au nici o răspundere, și cari coborând din Olimpul lor, calcă mărș, împărțind sfaturi în stânga și în dreapta și apleacă spre unii și spre alții stâlpariul de împăcare. Nu s'a putut nici cu aceasta, și Români au rămas neimpăcați cu Ungurii, așa cum e firesc, cum le impune trecutul lor și cum se potrivește cu viitorul lor; neimpăcați față de Unguri sunt și în momentul de față. Dar în aceasta afacere de împăcare înjositoare, ca cel persecutat să se ducă să spue, că vrea să se împace cu cel care-l asuprește; că acela, care e afară din lege, în contra căruia s'au făcut legi, să spună: mă mulțumesc și cu aceste legi, dar îndulcește-le în practică; ca vechiul stăpân (Românul) al pământului aceluia să se adreseze către uzurpător, către încălcător, și să-i propună a mai scădea puțin tonul, a mai înceteni puțin acțiunea, numai pentru-ca în cutare sferă să domnească pacea, în acțiunea aceasta de împăcare condamnabilă, dezonorantă în ori-ce caz, fără efect practic, cum s'a văzut pe urmă, în acțiunea aceasta se pare că anume persoane din București au avut cuvântul lor“.

Țăranii din Duma rusească.

Dl Gărdescu, Român băsărăbean și profesor universitar în Rusia, a scris un studiu despre duma (dieta) rusească. Interesant e ceea-ce spune despre deputații țărani, căci în Rusia țăranii și-au ales deputați dintre ei. Deputații aceștia sunt împărțiți între mai multe partide, când e însă vorba de interesele țărânimii, uită și de partid și de program și se arată numai ca țărani. Aceasta s'a dovedit și acum de curând când s'a discutat asupra legii învățământului primar.

În lege se spunea, că învățământul are să fie general, adecă pentru toată lumea. Cei mai mulți dintre deputați mai înțelegeau că învățământul să fie fără plată și obligatoriu. În dumă sunt însă și partide, cari au groază de luminarea poporului. Aceștia au început să vorbească contra legii, arătându-se cu mare milă către țărani, cari nu pot fi siliți să-și dea copiii la școală, căci n'au de unde să le cumpere cele de lipsă, afară de aceea au lipsă de copii la lucrările câmpului. Dar și țăranii ruși s'au deșteptat, numai decât s'au sculat cei 35 de deputați țărani, cari de altminteri țin mai mult cu deputații întunerecului, și au declarat, că ei tocmăi vor învățământ general și obligatoriu pentru toți, căci și ei vor să se lumineze, după-ce au zăcut de veacuri în întunerec.

Această purtare a deputaților țărani din duma rusească arată, că și în Rusia începe poporul a se deștepta tot mai bine, și nu se mai lasă amăgiți cu câte vorbe goale, din partea celor ce vreau să fi țină în întunerec și neștiință.

Ce scriu alte gazete?

Dela noi.

Tribuna (Arad). Ministrul de finanțe Lukács între alte legi a citat și legea despre *congrua* (plata dela stat a preoților) și cea despre *ajutorarea școalelor confesionale*, ca fiind legi scumpe, cari apasă ca o lavină asupra bugetului statului. A spus, că bugetul fiind tare încărcat, se anunță de pe acum timpul, când bugetul statului nu va mai putea suporta congrua și ajutorul școalelor confesionale.

Urmarea se poate prevedea de pe-acum: încetarea ajutorării bisericilor și a școalelor confesionale din partea statului, căci legile se schimbă foarte ușor. Congrua deci nu poate să aibă o viață mai lungă.

Acum se naște întrebarea, ce avem noi de făcut pentru cazul, când susținerea bisericii și a instituțiilor ei culturale va ajunge iarăși în exclusivă sarcină a credincioșilor bisericii? căci biserica, a cărei viață e strâns legată de viața poporului nostru, trebuie susținută, instituțiile ei culturale și școalele populare trebuiesc de-asemena, pentru-că lipsa școalelor periclitează existența bisericii.

Districtul bisericii calvine din partea dreaptă a Dunării, în sinodul său general din anul trecut a avut prevederea să roage pe conducătorii bisericii să grijască de crearea și adunarea de fonduri și fundațiuni pe sama bisericii, pentru-că biserica cu instituțiile ei culturale numai din contribuțiile anuale ale credincioșilor nu se mai poate susține și să nu se razime pe ajutorul de stat.

Iată Ungurii calvini ne arată și nouă, ce avem de făcut. Fără amânare să începem deci și noi să adunăm fonduri și fundațiuni pe sama bisericii, pentru că *numai averea proprie a bisericii e sigură și stabilă pentru todeauna și numai averea proprie asigură existența și independența bisericii.*

Unirea (Blaj). Deși pertractările de pace, așa ne spune dl Mihu, au dat deocamdată de mal, noi credem, că e foarte aproape timpul, când bărbații de stat maghiari vor trebui să se întoarcă la baza reală a politicii țării și să țină cont, că și noi existăm și că avem drept de existență.

Una însă să ne fie cinosura în ținuta noastră pentru viitor — să nu ne împărțim. Frângerea solidarității (toți cu un gând) naționale ar însemna în momentul de față cea mai desăvârșită primejdie, ce a venit cândva asupra capului nostru. Nici să nu ne prea încredem, dar nici orbiș înainte să nu mergem.

Trebuie să știm, că programul nostru politic nu e de ieri de alaltăieri, iar trecutul ne-a deschis ochii la multe. Ce va trebui să vină — nu putem încunjura, dar atât de naivi nu putem fi, ca să ne bazăm toată existența noastră pentru viitor pe promisiuni, cari azi se fac, mâine se retrag, și în schimb să abzicem la drepturi însemnate, pentru cari atâta au luptat și jertfit părinții noștri. Și vechiul proverb stă încă și astăzi: Ad renunțata non datur regressus (la ce-ai renunțat, nu te mai poți rentoarce).

Din Austria.

Gross-Österreich. *) (Viena). Ori și care cunoscător al politicii maghiare trebuie, să fi ajuns, pe baza acestor declarațiuni (ale d-lui

*) Foaia oamenilor din Austro-Ungaria, cari vor o Austrie tare, neîmpărțită în două părți ca acum și în care fie-care popor să aibă drepturi egale la limba lui și la toate beneficiile statului. Ca să se poată înțelege cele vreo zece popoare ale Austriei, în distă se va folosi limba garmară, care e o limbă universală, adecă cunoscută de toți oamenii culti, că și frauceză și încătră engleza.

Mihu), la convingerea, că Khuen Héderváry și-a ajuns nu numai scopurile arătate mai sus, dar cu ajutorul politicianului optimist (om care vede toate bune), care-i dl Mihu, a izbutit să aște, cum stau de fapt lucrurile în tabăra Românilor. Aceste lucruri nu-l mai sperie pe Khuen, care știe acum, că există printre Români fracțiuni ca gruparea lui Mangra, Mihu și *tuli quanti*. Unde nu-i unire, nu-i puztere!

Totuși contele Héderváry se poate înșela amarnic. Românii s'au lăsat păcăliți încă odată. Inșă pentru ultima dată! Acuma urmează iarăși lupta de veacuri. Biruința va fi pe partea dreptății și dreptatea este pe partea Rmânilor. Să sperăm că din această faimoasă acțiune de împăcare ei au învățat un lucru: Au învățat, că numai propriile lor forțe, productul muncii culturale și economice serioase, poate să fie de folos cauzei lor.

Dar încă un lucru: Cine nu-i cu mine, e dușmanul meu! Politica nu cunoaște vegetarea de pe azi pe mâine. Acela, care vrea să lupte cu mine împreună, să prindă în mână steagul partidului și să se mărturisească pe față credincios acestui steag!

Societatea „Agricola“.

Societatea „Agricola“ din Hunedoara, înființată cu scopul de-a desrobi pe țărani noștri de sub jugul cămătarilor nemiloși, poate privi cu mândrie la faptele săvârșite până acum. Pe când

în anul 1902/3

Ospitalul plătit era de . . .	Cor.	13,760.—
Depunerile de	"	8,434.—
Mișcarea afacerilor de bucate "	"	32,000.—

în anul 1909/10 a ajuns de:

era capital	Cor.	100,000.—
depuneri	"	401,000.—
afacerile de bucate	"	380,000.—

Societatea a mai înființat pe rând magazine de bucate în Zlagna, Abrud, Hondol, Nădrab și Gherari.

Pentru scopuri de binefacere a dat până acum 5000 de coroane.

În anul 1906 a introdus așa numitele *cassete de păstrare*, cu ajutorul cărora s'a dezvoltat în mod practic dorul de crutare la mulți dintre țărani și meseriași noștri din aceste părți. În anul următor, părintele Gheorghe Raiu din Nădășdia-de-jos a propus în conferența preoțească precum și în sinodul protopresbiteral introducerea lor în mod obligator la toate bisericile din tractul Hunedoarei, cu scopul ca prin ajutorarea acestor cassette să se formeze câte un fond neatacabil pentru fiecare parohie. Propunerea s'a primit și acum aproape toate parohiile din acest protopopiat au cassette de acestea, care în viitor vor aduce mare folos bisericilor noastre.

În luna trecută societatea a cumpărat dela proprietarul Cserna Domokos întreaga lui moșie din Cserna, lângă Hunedoara, și a revândut-o sătenilor români de-acolo, cari au acum nu numai loc de arătură destul, dar și pășune și pădure. Țăranii, drept mulțumită lui D-zeu, au dăruit două jugere de pământ, la locul cel mai frumos din sat, ca acolo să se ridice o biserică întru preamărirea lui Dumnezeu și lauda neamului nostru românesc.

Știri politice din străinătate.

Turcia. Oestitorii noștri știu, că de când cu introducerea constituțiunii Bulgară și Grecii din Macedonia nu sunt de loc mulțumiți. Guvernul turcesc de-acum e foarte energic, și urmărește mai ales bandele bulgărești și grecești de tâlhari fără milă. Mai sunt supărați Grecii și Bulgarii, pentru-că văzând, că se face rândueală în Turcia, nu mai pot avea nădejde să rupă Turcia, luându-și fiecare porția. Ca să sperie pe Turci, au început să se facă, ca și când ar vrea să încheie Bulgaria și cu Grecia o alianță. Oă e vorba de o beșică de săpun, ne dovedeau plângerile cele multe, pe cari le primește patriarhul grec din Constantinopole din comunele grecomane (cu Bulgari pe cale de-a se greciza), cari țipă, că Bulgarii le iau bisericile cu sila, ca să slujească în ele în limba bulgărească.

Autoritățile din Cossovo au confiscat mai multe așize, prin care Albanzii erau invitați să pună la cale o nouă răscoală contra guvernului turcesc. Turcii sunt foarte supărați și vor să trimită iară trupe în Albania, ca s'o potolească.

Turcia a comandat, cu toată strămtarea ei de bani, la fabrica Steyr din Austria 200 mii de puști, iar la o fabrică din Fiume multe munițiuni, ceea-ce face pe Bulgaria să cam strâmbe din nas.

— Guvernul turcesc a pus de mai mulți ani la cale facerea unei căi ferate din Palestina prin Arabia, de-alungul Mării-roșii până la Meca și Medina, unde se duc Mohamedanii din toată lumea să se închine la moaștele profetului lor Mohamed. Beduinii, adecă locuitorii din pusturile Arabiei, sunt contra acestei căi ferate, pentru-că acum nu mai pot face parale, tocmindu-se călăuze ne lângă pere grini, nici nu mai pot jefui cavanale. De aceea au început să jefuească țiunile și să omoare pe funcționari. Guvernul turo va trimite armată acolo.

Când cu răscoala Albanzilor, mai mulți fruntași de-ai acestora s'au refugiat în Muntenegru. Fiind amnestiați (iertăți), au plecat iară în patria lor. Regele Muntenegrului i-a petrecut până la graniță (Muntenegru e o țară foarte mică) și le-a ținut o vorbire, sfătuindu-i că dacă vor fi prigoniiți, să se adreseze mai întâiu consulatului nostru austro-ungar din Scutari. Dacă consulul nu le va da nici un ajutor, să bată la ușa lui, care întotdeauna va fi deschisă pentru dânșii. Fruntașii i-au mulțumit, promițându-i, că vor urma sfaturilor lui.

Rusia. În Rusia s'a dovedit în foarte multe cazuri, că oameni de ai poliției intrau în casele oamenilor, pe cari voiau să-i nenorocască și puneau acolo boambe, scrisori false, cărți oprite, arme și altele, apoi tot ei intrau să facă percheziție (cercetare) și să aresteze pe nenorociți, cari erau trimiși la chinurile Siberiei. Duma (parlamentul) s'a ocupat zilele acestea de isprăvurile poliției rusești și a hotărât, ca guvernul să fie îndrumat să nu mai permită așa ceva.

Egipt (Africa). Egiptul e o țară guvernată de un domnitor propriu, cu titlul de vice-rege, care plătește tribut Turciei. Stăpânii adevărați ai Egiptului sunt însă Englezii, cari au acolo armată și mulți funcționari englezi. În Egipt există de mult un partid național al tinerilor Egipteni, cari doresc să se scape de stăpânirea străină. Comitetul lor central a publicat un manifest cătră alegătorii din Anglia, prin care le atrage atențiunea asupra promisiunilor deputatilor englezi, relativ la drepturile Egiptenilor. Tinerii Egipteni se plâng în contra administrațiunii engleze și cer, ca Egiptul să devină un stat independent.

Hotărârile comitetului partidului național.

După-cum vestisem în numărul trecut al foii, Comitetul central al partidului național român a ținut Luni și Marți, în 19 și 20 Decembrie st. n., ședințe în Budapesta. La aceste ședințe au luat parte, afară de membrii comitetului, și bărbați de încredere ai partidului din toate părțile țării. Iată numele acestor fruntași români:

George Pop de Băsești, Dr. Teodor Mihali, Dr. Vasile Lucaciu, Dr. Nestor Oprean, Dr. Ioan Suci, Dr. Nicolae Vecerdeș, Dr. Liviu Lemeni, Vasile Damian, Dr. Alexandru Vaida, Dr. Nicolae Șerban, Dr. Ștefan C. Pop, Dr. Iuliu Maniu, Dr. Aurel Vlad, Vasile Goldiș, Dr. Liviu Ghilezan, Dr. Nicolae Comșa, Dr. Aurel Grozda, Dr. Romul Veliciu, Dr. Alexandru Morariu, Dr. Ștefan Morariu, Dr. Cornel Jurca, protopresbiterul Procopie Givulescu, Dr. Izidor Pop, Dr. Romul Boila, Cornel Grozda, Dr. Victor Onișor, Dr. Valer Moldovan, Dr. Toma Cornea, Dr. Aurel Cosma, Dr. Iustin Marșieu, Dr. Ioan Dobre, Dr. Valer Branște, Dr. Ioan Nedeleu, Dr. Aurel Nyilvan, Dr. Aurel Iancu, Dr. Vasile Chindriș, Dr. Teodor Popescu, Dr. Octavian Vasu, Dr. Aurel Lazar, Dr. Caius Brediceanu, Dr. Ioan Erdeli, Iuliu Pop, Aurel P. Bănuțiu și Horia Petra-Petrescu. Afară de cei prezenți și-au scuzat absența peste 30 de invitați.

În ședințele comitetului s'au desbătut și luat hotărâri de mare însemnătate. Mai înainte de a intra în discuție, conferența și-a exprimat deplina încredere față de președintele partidului național român, față de președintele clubului parlamentar naționalist, precum și față de întreg biroul comitetului, iar în fața atacurilor îndreptate în contra comitetului național (e vorba de cele scrise în contra unor fruntași în ziarul „Tribuna“) s'a constatat, că comitetul întreg condamnă această ținută a „Tribunei“.

Lucrul stă astfel: În ziarul „Tribuna“ din Arad au apărut în timpul din urmă o seamă de articli, în cari au fost criticați mai mulți fruntași de-ai noștri. Sâmburele celor scrise în „Tribuna“ era, că trebuie făcut mai mult din partea celui și a cutărui. Ba că trebuie să se facă o primenire totală în sinul conducătorilor poporului nostru est.

Dreptul de a critica nu-l poate trage la îndoială nici un om nepărtinitor. Însuși vrednicul nostru fruntaș, Dr. Iuliu Maniu, ne spune — după cum publicăm la alt loc — că o primenire a puterilor de muncă în sinul partidului s'a făcut și se va face totdeauna.

Decât inviniurile grele ce i-se aduc „Tribunei“ sunt următoarele: a pornit o critică prea aspră și prea fățișe pentru lucruri, cari la tot cazul se puteau altcum mai bine delătura. A criticat fără nici o rezervă pe fruntași, cari de zeci de ani au stat și stau în fruntea mișcărilor noastre naționale. Iar așa ceva nu poate să facă dintr'odată un ziar, care zice că are în vedere numai interesul partidului, decât numai după-ce propunerile oamenilor din jurul unui astfel de ziar nu ar afla nici o conșiderație din partea conducătorilor partidului.

De aceea oamenii nepărtinitori văd în scrisese „Tribunei“ o țântă ascunsă, pe care, poate nici chiar cei din jurul „Tribunei“ nu o știu toți. Ba se mai susține din partea unora, că trădătorul Mangra și Brote nu ar fi depărtați cu totul din jurul „Tribunei“. (Contra acestei inviniuri a declarat „Tribuna“, ce e drept, că nu e adevărată).

Acestea ar fi pe scurt motivele, cari au îndemnat pe unii fruntași de-ai noștri a se declara cu toată puterea în contra ziarului „Tribuna“. Că ce va urma de acum înainte, vom vedea în viitorul apropiat.

Între împrejurările de azi comitetul partidului național a constatat, că e de lipsă din partea fiecărui membru al partidului susținerea solidarității (supunerii) neștirbite.

Mai departe, luându-se în socoteală, că din partea guvernanților suntem tot mai tare apăsați, pentru a putea porni o luptă hotărârită și tot cu mai multă tărie, s'a decis înființarea unei cancelarii a partidului, cu un secretar statornic, plătit de partid. Acest secretar va avea a trăi numai pentru grijile partidului, făcând planuri de lucru pentru partid, pe cari să le înainteze apoi comitetului și adunărilor naționale. Propunerea aceasta a fost făcută de dl Dr. Onișor.

S'a hotărât apoi ținerea mai multor mari adunări populare în timpul cel mai apropiat.

Comitetul partidului a luat la cunoștință dorința exprimată de partidul național slovac, ca să se țină un congres al naționalităților din Ungaria. Pentru pregătirea celor de lipsă s'a ales o comisie, care va avea să chibzuiască asupra timpului când să se țină acest congres.

În afacerea ziarului „Lupta“ din Budapesta, s'a hotărât ca acea foaie să nu mai apară. În schimb va apărea o nouă gazetă la Arad, care să fie organul oficios al partidului. Conducerea foii va fi încredințată unui comitet de redacție.

Cât pentru stările dintre partidul național român și ziarele române, conferența a primit cu toate voturile o hotărâre, propusă de referentul unei comisii, care a fost anume înărcinată cu studierea acestei cauze. Referentul comisiei susnumite, dl Dr. Nestor Oprean, a propus următorul:

Concluz:

1. Comitetul declară, că numai acel organ de publicitate servește interesele partidului național român, care pe deoparte susține și propagă neștirbit programul partidului și concluzele în putere ale conferențelor naționale, pe de altă parte întărește solidaritatea națională în marginile și sub disciplina acestui partid, aflând mijloacele de a produce și întări încrederea obștei românești în autoritatea conferenței naționale, care singură este chemată a stabili mersul politicii națiunii române din Ungaria și Transilvania și singură este în drept a denumi organele de conducere și de executivă ale acestei politici. Orice încercare de a știrbi vaza acestor organe, este un atac îndreptat în potrița conferenței naționale și — prin urmare — constituie un act de trădare față de interesele naționale politice ale poporului român din Ungaria și Transilvania.

2. Comitetul constată, că ziarul „Tribuna“ din Arad nu este nici organul comitetului executiv (central), nici al partidului național român din patrie. Prin ținuta sa schimbăcioasă în afaceri de ordin politic și prin încercările sale de a zgândi încrederea obștei române în organele de conducere și de executivă ale partidului național român, ziarul „Tribuna“ din Arad a ieșit din cadrele disciplinei de partid și a devenit vătămător și ostil intereselor partidului, iară prin declarațiile sale din Nr. 262 din 14 Decembrie a. e., „că vor putea veni vremuri și împrejurări când ideea națională are nevoie de a fi susținută chiar în contra partidului printr'un organ de publicitate român“, acest organ de publicitate a încercat să spună înainte îndreptățirea trădării intereselor politice ale națiunii române din Ungaria și Transilvania.

3. În afacerea organelor de publicitate „Lupta“ și „Poporul Român“ din Budapesta comitetul aprobă hotărârea comisiei sale de presă, prin care s'a dispus suspendarea apariției acestor organe și declară, că dela datul acestui ordin, organele de sub întrebare au apărut în mod nedrept, fără aprobarea comitetului și sub o răspundere cu desăvârșire streină de comitet.

Budapesta, 20 Decembrie st. n. 1910.

Dela „Asociațiune“.

Comitetul central al „Asociațiunii“ noastre din Sibiu a ținut la 10 Dec. o ședință, în care s'a ocupat de mai multe afaceri însemnate. Un binefăcător al neamului nostru a propus înființarea, prin „Asociațiune“, de gospodării țărănești model în fiecare comitat, pentru-ca copiii țăranilor noștri să învețe în mod practic lucrarea mai bună a pământului și diferite meserii. S'a ales o comisiune compusă din d-nii P. Cosma, N. Ivan, I. E. Negruțiu, G. Precup, R. Simu și O. Tăslăuanu, care să studieze afacerea și să vină cu o propunere.

În aceeași ședință s'a ocupat și cu ideea ridicării unui internat pentru studenții români din Cluj. Internatul să se facă în locul caselor rămase dela binefăcătorul Petran. Pentru studierea acestei chestiuni încă s'a ales o comisiune.

Din „Fondul studenților tehnici“, care e de 253 cor. 58 b. s'a hotărât înființarea unei biblioteci populare în Avrig (Transilvania) și în Bucovăț (Banat).

Din fundațiunea Dr. I. Nichita, s'au împărțit și în acest an ajutoare de 888 cor. la 6 biserici și 10 școli din Sălagiu.

Casier al „Asociațiunii“ a fost ales dl I. Banciu în locul d-lui I. Vătășan, care a demisionat.

Maghiarizare pe toate căile.

În zilele trecute s'a ținut în Făgăraș adunare generală a comitatului. Între alte obiecte a venit la rând și maghiarizarea numelor unor comune din comitat. Deși Românii au luptat cu bărbăție în contra acestei propuneri năuce și cu gând zadarnic de maghiarizare, totuși când a fost la votare au picat. Astfel s'a propus ministrului dorința „comisiunii regnicolare de catastro“ maghiarizarea următoarelor nume de comune din comitatul Făgărașului:

Colun — Kolony, Feldioara — Alsó-földvár, Iași — Kisjás, Sercăița — Kissárkány, Lupșa — Kislupsa, Măgura — Törösvármagura, Simon — Törösvársimon, Sărata — Szeréte, Scoreiu — Szokor, Corbi — Hollós, Streza-Cârțișoara — Kiskeröpatak, Oprea-Cârțișoara — Magyarpatak, Găinariu — Alsótyukos, Rucăr — Bolgárfalva, Besimbaou — Besenyőpatak, Drăgus — Drágos, Dridif — Dirdes, Hurezu — Hárász, Ludișor — Ludasor, Pojorta — Pozsord, Breaza — Brázó, Liza — Lésza, Copăcel — Nagykopács, Sescior — Szecsér, Netotu — Netéte, Riușor — Résor, Todorita — Tódorfalva, Ohaba — Sárkányszobádja, Bucium — Sárkánybucony, Grih — Göröd, Predeal — Várelő, Sohodol — Törösváratód, Peștera — Törösvárbarlang, Fundata — Havestelep, Zernești — Zernyeszt.

Ar urma acuma, ca comitetele comunale din aceste comune, să protesteze la ministru în contra acestei schimonosiri de nume ale comunelor.

Toți mamelucii stăpânirii știu, că aceste încercări nu duc la ținta dorită de stăpânire, dar ce să facă, căci așa sunt slujbașii guvernului: să întrec unii pe alții, ca să aște pe ce cale ar izbuti mai ușor cu maghiarizarea. Organele statului sunt setoase după merite, ca prin acelea să fie bine răsplătite și de aceia tăbărăsc asupra poporului ca fiarele cele rele, făcând de capul lor ce numai le vine în gând. Puțin le pasă lor că prin acelea din contră depărtează poporul de câtră ei și ținuta lor.

Până când va sta un suflet de român în Rucăr Oprea-Cârțișoara, acela nu-i va zice: Bogarfaiva nici Magyarpatak, ci tot Rucăr și Cârțișoara. Tot așa și cu celelalte sate!

Literatură și știință

Propuneri.

Trăim zile fericele,
Toți și toate fac cu zor,
Propuneri peste propuneri:
„S'ajutăm acest popor“.
Unul propune 'nființarea
De bibliotecă pe sate,
Altul, să 'nființăm propune:
Magazine de bucate.
Unul propune o carte
Cum n'a fost și nu va fi,
Altul să 'nvățăm propune
Pe analfabeți a ceti.
Prelegeri cu skiopticonul,
Bancă, cor, tovărășie...
Toate cin' le ține minte,
Singur Dumnezeu le știe.
Când văd cum propun cu toții,
M'a prins și pe min' un dor,
Să propun și eu un lucru,
Ca să fim mai mulți în cor.
S'alegem o comisiune,
Să umble din sat în sat;
Să vedem propunătorii
Pentru popor ce-au lucrat?
De aveți dubietate,
Propunerea mea la vot
Nu o las, căci știu de-acuma
C'am se pic cu ea cu tot.
Una tot s'o țineți minte
Dintre multe altele:
— Mai încet cu sfaturile
Și mai des cu faptele!

Petru O. Orlățanu.

Culița.

Culița lui Volbură din Sperla, deși fusese student bun, atât la școlile ungurești din Transilvania, cât și la școala de silvicultură dela Ferestrău din Țara Românească, totuși numai prin proptele bune putu să se rădăce în slujbă până la „șef de ocol“, la pădurile statului din Țară.

Culița nu era el băiat prost, mai ales când era îmbrăcat în uniformă și se părea că era mai mult de cum era. Îi ședea așa de bine, mai vartos că era și chipeș: înalt cât o rudă de cort, în cât credei că e atare general. Când venea acasă la Sperla în uniformă, pela gară să uitau străinii după el, cum să uită oile din turmă la un câne străin.

Tatăl lui Culița era om fără carte, dar pentru averea ce o moștenise atât dela părinții lui cât și dela părinții soției sale, era cel mai vestit om în satele vecine.

Lelea Savetă, mama lui Culița, a fost o femeie cum nu s'a mai pomenit în satul Sperla, atât în ce privea persoana, cât și în ce privea înțelepciunea. Ea conducea familia și economia ca cel mai priceput econom, și până a trăit ea a fost bine de Volbură, căci bogăția să aduna de par că o aducea apa. Indată ce a murit ea, pe Volbură nu-l mai oprea nimenea dela beuturile, ce din anii trecuți erau adunate de soția sa.

Când lelea Savetă s'a simțit, că i-se apropie sfârșitul a zis soțului său: „Petre! Petre! ochii și copiii! Să faci ce te-a milui Dumnezeu și să-i dai la școală. Iar de nu mă vei asculta, să nu te ierte Dumnezeu, înțelesu-mai?“ Cu acestea ea a închis ochii pentru totdeauna.

Volbură acuma răsufia mai liber și ori-ce făcea credea că e bine făcut. căci vor-

bind ce e drept, era cam elătit de cap și ori ce făcea credea că e bine făcut.

Deși după-cum am mai amintit, badea Petru era om cu puțină pricepere, totuși a ținut cu multă sfințenie la vorbele soției sale de a-și crește copiii la școală.

Dintre toți copiii lui badea Petru, numai Culița să arăta pe față nemulțămît cu isprăvurile tatălui său, și din pricina aceasta nici nu se prea nărăvea bine cu dânsul — cum e vorba — știa mai mult puilul de cât cioara.

Ca să nu mai facă tatălui său tină'n ușe, Culița după-ce a gătat cu școalele, a cerut dela ministrul de agricultură din România ajutor, ca să meargă la școala de silvicultură dela Ferestrău și după cum vă povestisem la câțiva ani după absolvare a ajuns în mare slujbă.

Ajuns în pită și cu leafă bună, numai rar mai da pe la căminul părintesc.

Odată frații lui, cari și ei erau oameni cu carte, prinseră dela el o scrisoare, ca să-l aștepte la gară, că merge la băi (scalde) cu soția sa.

Atât frații lui cât mai mult soruza abia așteptau să-l mai vadă și să-l mai întrebe de unele și altele; că vezi Doamne și ea avea un băiat la școală și dorea să-l întrebe, că oare ce ar fi bine să facă din băiatul ei?

La timpul hotărît Culița a sosit cu trenul și a vorbit cu frații săi, mai de una mai de alta, dar pe soru-sa, carea era în port țărănesc să facu ea și cum nici n'ar fi văzut-o, necum s'o întrebe ce mai face și cum să poartă băiatul la școală, — cum aștepta ea.

Culița să urcă în tren, fără să-și ia măcar ziua bună și dela soru-sa. Și ea, care poate l'a dorit mai mult decât frații ei, s'a re'ntors acasă ca plouată. Nu se vedea biata de rușine, că fratele ei, pe care l'a dorit așa mult n'a învrednicit-o nici de o vorbă măcar.

În ziua următoare, era zi hotărâtă ca sora lui Culița să plece cu fiul ei la Blaj la școală.

Băiatul Cornel, căci așa se chema nepotul lui Culița, — încă înainte cu câteva zile și-a pus lucrurile în rând ca să poată pleca la școală, căci fiind primul în clasă, abia aștepta ca să se mai întâlnească cu profesorii și conșcolarii săi, cu cari să nărăvea așa de bine. Dar ce să vezi: mamă-sa nu să mai învoia să-l dea la școală odată cu capul. Ea, care a stăruit atâta, ca să-și vadă pe Cornel al ei student mare, cum era odată frate-său Culița, acuma nu se învoiește. „La plug și cu vitele la imas, dragul mamei, că după acele trăim noi. Lasă-o în foc domnie, că mâne-poimâne și tu — dacă vei ajunge ceva domn, — te vei ținea mândru de mine și de sorioarele tale, cari astăzi umblă desculțe și cum pot după vite, ca să putem câștiga banii să te facem domnișor, ca în urmă să-ți bați joc de noi. Nu! mai departe nu! Cu școala ai gătat!“

Vorbele aceste atât de aspre și indesate l'a topit pe bietul Cornel, au intrat ca o săgeată prin trupul lui. Înzădar a sărutat Cornel mâna mamei sale și să ruga cu lacrimi ca să-l mai lasă numai un an la școală, căci ea răspundea aspru *nu!* Avea inimă de peatră: nu se mai învoia și s'a isprăvit, iar contra voinței ei nu se putea împotrivi nici tatăl lui Cornel. Îi era și ei milă de Cornel al ei, dar cu ce ea avea pe inimă n'a putut învinge și n'a făcut bine; căci omul cu firea mare face prânzul mic.

I. Bota.

Poezii populare.

De pe Câmple.

Fă-mă Doamne ce mi face,
Fă-mă fir de iederuță,
La bădița'n grădinuță;
Fă-mă floare din Bănat,
La bădița meu la pat;
Fă-mă Doamne mintă creață,
La bădițul meu în brață.

Mândruța cu bertita,
Nu știe frământa pita;
Mândruța din pomișori,
Când bagă pita'n cuptori,
Ea o bagă cu lopata,
Și o scoate cu covata;
N'a mâncaț-o porcilor,
Bogda-proste morților.

Bine-i stă mândruții mele,
Cu cercei și cu mărgel
Și la gură cu zăbele.
— Ce-ai dat mândră pe cercei?
O păreche de viței!
— Ce-ai dat mândro pe mărgel?
O păreche de vițele!
— Ce-ai dat mândro pe bertita?
Șapte oale de jintiță!

Badea-i mândru și să ține,
Sărăcia-l pune bine;
Badea-i mândru și frumos,
Sărăcia-l pune jos.

Du-te dor și iar te 'ntoarnă,
Când vor fi paștile'n toamnă,
Și Crăciunu 'n primăvară,
Atunci vin bădița iară.

Eu mă culc sara pe pat,
Cu dorul mândrei la cap;
Strâng în brațe, n'am ce strângs,
Inimuța mi-se frânge,
Strâng în brațe perina
Și cuget că-i mândruța.

Du drace mândrele mele,
Și 'ngrădește gard cu ele;
Dacă-i gata de'ngrădit
Punele la ogorât.

N'auzi mândro zicătura?
Nu umbra de-a hura-dura!
Nu auzi mândro zicala?
Nu tot umbra ca sucala.

Vai de mine ce ficiori:
Pare că-s imblătitori;
Vai de mine ce mai fete:
Pare că-s cununi de ceps.

Joacă mândro nu te face,
Ori nu joci cu cine-ți place?
Că cu cine și-ar plăcea,
Ai juca și nu te ia!

Din cugetările lui Leo Tolstoi.

Numai acela nu crede în nemurire, care niciodată nu s'a gândit serios la moarte.

Dragostea pentru bine (Dumnezeu) și credința în nemurire este unul și acelaș lucru.

În moarte nu există nimic grozav; ceea ce e grozav în moarte atârnă de viață.

De multe ori vrem să ne înfășsem moartea și trecerea *dincolo*, dar aceasta e absolut cu neputință să și-l înfășezi pe Dumnezeu. Tot ce putem face este să credem, că moartea ca ori-ce lucru venit de Dumnezeu — este un bine.

Glume și snoave.

Cum pedepsia Cuza-Vodă.

— Anecdota istorică. —

Un sergent, înaintat sublocotenent de Cuza-Vodă, a părăsit corpul de gardă dela Palat și s'a dus la o căreiumă din apropiere, ca să scrie mamei sale. Cuza l'a observat de pe fereastră și l'a urmărit.

Ofițerul a început astfel scrisoarea:

„Ieri sergent, azi ofițer....“

— Și mâne soldat prost, îi strigă Cuza dela spate, fiindcăi părăsit postul!

Mai îmbrăcat.

Un Țigan și cu danciul lui se duc într'o noapte după furat... treabă veche! Ni-meresc la un gospodar în cotineată.

Da era așa pe la Bobotează, de crepau ouăle corbului de ger. Intră ei în cotineată, da Românul șiret îi prinde, nu le face altceva nimic, decât îi desbracă și îi lasă în pielea goală și le dă drumul, adecă vorba cea, îi face scăpați. Țiganul cel mai bătrân vede o ață pe un gard și, ca să nu se ducă cu mâna goală, o ia și se încinge cu dânsa.

Merg ei cât merg, da până la bordeiul lor pe semne că era drum de făcut, nu glumă. Incepe să-i iutească gerul, acum fugeau bieții Țigani de le pocneau ochii. Țiganul cel bătrân își aruncă într'o vreme ochii la fecioru-său, care mergea în urmă zgribilit ca vai de el, și-i zice:

— Dita-mo, dă-te mai în dosul meu, că eu tot sunt mai îmbrăcat!

Merge bine!

De când s'au înmulțit veterinarii (doctorii de vite) s'au mai înmulțit și morburile între celelalte vite. Dovadă oprirea târgurilor prin iscusința veterinarilor.

Testamentul unui bețiv.

Fiul meu!

De vrei să-ți fie totdeauna sete, fii bețiv.

De vrei să-ți superi prietenii și să știi, că nimeni nu te va putea suferi, fii bețiv.

De vrei să nu-ți scoți la capăt nici o treabă, fii bețiv și las' dacă-i isprăvi ceva.

De vrei să fii sărac, fii bețiv și în curând vei ajunge la sapă de lemn.

De vrei să-ți moară nevasta și copiii de foame, fii bețiv și să știi, că nici șoarecii nu vor găsi ce să mânânce în casa ta.

De vrei să te protestezi, fii bețiv și curând vei întrece dobitoacele în neghiobie.

De vrei să te asemeni cu porcul, fii bețiv, și te vei târâli în mocirlă.

Cântec popular împotriva beției.

Frunză verde lemn domnesc,
Cum mă 'mbăt, mă și fălesc:
Că am car cu șase boi,
Dar eu n'am nici măcar doi;
Că am oi la trei ciobani,
Și eu n'am nici doi cărlani;
Și'n punguță nici doi bani,
Că de prind și eu un franc*)
Repede pe gât îl trag.
Frunză verde de păsat,
Când is beat, is împărat
Și stau cu prinții la sfat.
Când is treaz, is supărat,
Par'că toți mă bat din sat.
Cum am prins a bea rachiu,
De nime nu vreau să știu,
Iară vin când prind a bea,
Nimic nu stă 'n calea mea.

Din România.

*) Un leu, bani din România (95 fleri).

Cum a fost dat afară renegatul Burdea

dela Comunitatea de Avere, unde a prăpădit banii Grănițerilor.

De pe ruinele lui Burdea.

— Cântec umoristic de atob. —

Foaie verde lemn domnesc,
Stau în loc și mă gândesc:
Cum să 'ncep, cum să sfârșesc,
Și cum să mă jeluesc?
Jelui-m'aș codrilor,
De jalea burdașilor;
Jelui-m'aș munților,
In ciuda ungurilor;
C'au scăpat din înălțime:
Pe Burdea cu plit de căne,
Care fără vrednicie,
S'a nălțat sus la domnie.
Acum grănițerii mei,
Ce-ați luptat ca niște lei,
Să scăpați scumpa moșie,
De-a tiranului urgie,
Veniți toți să ne unim,
Pe Burdea să-l huidim:
Unii să-i dăm cu toporul,
Și cei mai mulți cu piciorul,
Să-l aruncăm de pe scară,
Să fie de râs la țară;
Sub picioare să-l zdrobim,
Ca pe-un șerpe să-l 'cinstim;
Ca să vadă lumea toată,
Pe unealta blăstămată,
Să vadă și alții zău,
Cum va bate Dumnezeu,
Pe tot sufletul Român,
Ce se lapădă de neam.

Acum grănițeri viteji,
Deșteptați-vă: fiți trezi,
Luați arme și topoară,
Și ieșiți la câmp afară,
Și pe ursul graniții
Ori unde-l veți întâlni,
Asupra lui tăbăriți,
Și pe loc să-l nimiciti!

Iară pielea lui urită,
De pe trup fie jupită,
Și cinstită la hoheriu,
Ca s'o ducă la timariu,
Să facă din ea anume:
Dobă ca din cea de căne.
Și s'o bată ca să sune:
Prin orașe și'n comune,
Pe unde sunt renegați;
Renegați de cei spurcați,
Să-i pomenească pe nume,
Să-i facă de ris la lume,
Că n'au minte să-și cinstescă
Limba lor cea Românească;
Ca să 'nvețe mic și mare,
A-și cinsti limba ce-o are.

Veniți grănițeri acum,
În horă să ne 'nșirăm,
Și jucând hora română,
Să strigăm toți împreună:
Foaie verde măracine,
Burdea cel făr' de rușine,
A gândit să-și părăsească,
Dulcea limbă românească;
Să se facă de ris, Iuda,
Că și-a vândut națiunea,
Și-a rămas la toți 'n țară
De poveste și ocară.

Foaie verde ca nalba
Eu pe renegați i-aș da:
Dracului de i-ar lua;
Și pe renegați i-aș vînde:
Dracului de i-ar cuprinde;
Că nu-i spurcat nici țiganul,
Ca cea ce-și lasă neamul.
Tună Doamne cu pucioasă:
Pe-a renegaților oasă;
Ca să piară cei spurcați,
Să rămână cei curați.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 23 Decembrie n.

Di Octavian Goga membru al societății „Petofi“. În Sâmbăta trecută valorosul nostru poet, Di Octavian Goga, a fost ales cu aclamațiune membru extern la societatea literară „Petofi“.

Nouă românii împușcați de jandarmi. În Galați, comitatul Făgărașului, la alegerea de primar comunal jandarmii au împușcat nouă români, dintre cari doi au și murit, iar ceilalți 7 s'au sbat în agonie. Cauza se zice a fi, că oamenii s'au împotrivit stăpânirii la alegerea de primar, voind să aleagă pe un om vrednic, care a servit ca primar 21 de ani.

Am ajuns să fim tractați mai rău ca animalele cele sălbatice, din partea unei stăpâniri, pe care o susținem din sudoarea noastră. Prin fapta asta stăpânirea dovedește, că e stăpânire asiatică. Vom scrie mai pe larg despre aceasta sălbătăcie în numărul viitor.

Liber din Vaș. Neînfrântul nostru luptător român, domnul *Dr. Castu Manlu*, avocat în Cluj, care a fost pedepsit cu temniță de stat pentru cauza noastră românească, și-a împlinit pedeapsa, astfel că în zilele acestea a fost eliberat din Vaș.

Dorim vrednicului nostru luptător tărie și putere!

Ziua Sfântului Andrei s'a sărbătorit la Sibiu, Brașov și în alte părți cu deosebită evlavie întru amintirea marelui păstor *Andrei Saguna*.

Reuniune nouă de notari s'a înființat în comitatul Sibiului. Membrii sunt 52 de Români și 49 de Sași.

Un părinte binefăcător. Din Băsești (Sălajiu) primim următoarele: La sfatul și indemnul Ilustrului Domn *George Pop de Băsești*, președintele partidului național-român, s'a zidit în comuna noastră o școală pomposă, cu care s'a spesat peste zece mii coroane. Bani s'au adunat din zăciuală de grâu dela popor, în mai mulți ani, la care dl Pop a contribuit în fiecare an aproape cât a contribuit comuna întreagă. Tot la zidirea școlii dl Pop a dat toate lemnele de lipsă, a căror preț s'ar sui la 8—900 coroane.

În timpul până când s'a zidit școala (doi ani) a dat Domniasa o casă, unde s'a ținut școală, cruțând prin aceasta comuna de câteva sute de coroane. Deasemenea casa parohială, tot la indemnul Domnului Pop și tot din zăciuală de grâu s'a zidit. Și ca să încoroneze pe toate acestea, a asigurat din al Domniei sale salariul învățătorului, contribuind anual cu suma de 794 coroane, care se va urma și după moartea dânsului. *Să poate un părinte binefăcător mai bun? Dumnezeu să-i răsplătească aceasta binefacere!*

De sub codru.

Fabrică de celuloză la Bistrița. Reprezentantul unei societăți mari englezești a fost în Bistrița, ca să intre în pertractări cu cei interesați pentru înființarea unor fabrici de celuloză (pastă de lemn, ca la Zărnești). Societatea urmărește și construirea unei căi ferate din comitatul Bistrița-Năsăud până la Iași în România.

Conferențele pentru meseriași din Blaj, despre cari am amintit și noi, s'au început Duminică la 4 Dec. Președintele societății, dl prof. Precup, în cuvântul de deschidere aduce prinos de recunoștință memoriei marelui bărbat al Românilor, canonicului Dr. A. Bunea, dela a cărui moarte s'a împlinit acum un an. Di canonic Dr. V. Suciuc vorbește despre „Lupta pentru existență“, arătând, că noi Români ne putem asigura traiul numai prin muncă, cinste și creație. Conferența a fost foarte convingătoare, așa că publicul l-a răsplătit cu aplause călduroase. D-na Maria Kampf a declamat cu mult simț poezia „Frumoasa Irină“ de poetul nostru Stefan Iosif, iar dl Al. Gruiza a cântat frumos o doină.

No să-i plătească dela el! Un cortede-ai lui *Mangra*, celui care votează în dietă contra bisericilor și școlilor românești, a dat în judecată pe acest păstor, care și-a părăsit turma, pentru-că nu vrea să-i plătească o mie de coroane, pe cari le-a cheltuit cumpărând suflete în Bihor. Cortedul Budai Pál a cerut judecătoriei ascultarea vestitului Jesszensky, care a și fost ascultat ca martor. Jesszensky a spus, că nu știe nimic (?) despre cortedșirile lui Mangra. Dar, întrebăm noi, cu ai cui bani și cu ale cui făgădueli s'au făcut?

Din statistica lui Octombrie. În luna Octombrie s'au născut în Ungaria 62,989 copii și au murit 37,296 persoane. Numărul căsătoriilor în această lună a fost de 14,760, dintre cari 67 de căsătorii au fost încheiate între Evrei și creștini.

O nouă însoțire românească de credit. În comuna *Rusciori* (comitatul Sibiu) s'a înființat la stăruința d-lor *Alex. Bârsan*, învățător și *Victor Tordășianu*, o nouă însoțire de credit sistem Raiffeisen. Statutele sunt deja aprobate de tribunal. Însoțirea aceasta e a 20-a în comitatul Sibiului. Până acum încă prea puține!

Alegere de învățător. Ni se scrie: Duminică în 5/18 Decembrie a. c. s'a făcut alegerea de învățător în comuna Turnișor. Alegerea a fost condusă de șeful tractual Di Dr. Ioan Stroia. Din trei candidați a eșit sles cu majoritate absolută de voturi (41 contra a 27) *Pavel Vulc*, fiul cantorului din loc, învățător în Biertan. A fost multă însuflețire în jurnal alesului, căci să leagă frumoase speranțe de acest fiu al comunei, ai cărui părinți încă în serviciul bisericii au îmbătrânit.

Cătră abonați. Apropiindu-se sfârșitul anului, la numărul trecut al „Foat Poporului“ am adaus mandate postale pentru reinotirea abonamentului. Rugăm pe iubiiții noștri abonați a trimite prețul abonamentului mai din vreme, ca astfel să nu fim prea tare îngrămădiți cu lucrul tocmai în preajma sărbătorilor, când tot creștinul se bucură că poate prăznul frumoasele sărbători ale Domnului.

Cât pentru mersul și cuprinsul foat noastre, acela îl vor fi judecat cetitorii noștri, cari de sigur au putut observa că noi mereu căutam a îmbunătăți foata. De această idele vom fi călăuziți și în viitor, astfel ca „Foata Poporului“ să fie o adevărată foale pentru popor.

Rugăm pe stimații noștri abonați vechi să ne căștițe, între cunoscuții lor, cât mai mulți abonați noi. Înmulțindu-se numărul abonaților, vom putea face și foata tot mai bogată și mai interesantă. Numeri de probă se trimite, la dorință, ori cul gratis.

O nouă însoțire de credit în Ciachi-gârbou. Tânărul avocat Dr. Victor *Gael*, ajutat de dirigintele sucursalei din Gherla a „Economului“, a înființat o însoțire de credit sistem Raiffeisen în Ciachi-Gârbou, unde era până acuma numai o bancă străină, care lua camătă câtă voia dela țărani noștri. Noua însoțire va purta numele *Opinca*. Ce lipsă mare a fost de aceasta însoțire dovedește împrejurarea, că la adunarea constituantă s'au subscris cvote în valoare de preste 40 mii coroane cu două mii de membri, mai toți țărani. Iată ce poate face un Români harnic, care dorește ridicarea neamului său!

Pornire bună. Frații Bănățeni din comitatul Timișului s'au apucat de un lucru bun: mai multe comune fruntașe românești, ca Chișoda, Ghirce, Bucovăț, Ghiroda și altele au hotărât în comitetul comunal, ca d'acoi înainte cărmele să fie închise Duminică și în sărbători. În Chișoda crâjmarul a fost cel dintâiu și cel mai energic sprijinitor al acestei propuneri. Cei mulți înainte!

Statistica funcționarilor din Bosnia. Din cei 10.944 funcționari din Bosnia și Herțegovina sunt 4026 Bosniaci, 3846 cetățeni din Austria și 3057 din Ungaria. După naționalitate, 9242 sunt Slavi, cum e și poporul de acolo. Germani sunt 1271, Maghiari 303.

În amintirea lui Lueger. Un Români dela noi a onorat amintirea marelui Lueger, fost primar al Vienei și prietenul Românilor, numind cel mai frumos păr din grădina sa „părul lui Lueger.“ Cea dintâiu peară coaptă din acest pom a trimis-o la redacția gazetei creștin-sociale „Reichspost“ din Viena. Vienezii sunt înduioșați de acest semn de recunoștință, care dovedește, că Români nu uită nici răul, nici binele, ce i-l face cineva.

Earnă cu vărsări de apă. În loc de zăpadă, în multe țări, au fost plozi grozavi, cari au pricinuit potopuri. În Italia-de-Nord multe localități sunt sub apele revărsate de râurile umflate. Păduri întregi de maslini și portocali au fost măturate de puvoii apelor. Casele s'au dărâmat, oamenii au fost omorâți. Circulația trenurilor a fost întreruptă.

În Spania s'a revărsat râul Guadalquivir, înecând o parte a orașului Sevilla. Mulți oameni și multe vite s'au prăpădit.

Lângă Marea-Adriatică, prin Carniolia și Istria plouă de vară. Dinspre meazăzi bate vântul Sirocco cu atâta furie, încât a împins valurile mării, înecând mori și case.

Caz de moarte. În Gurariului a răposat Luni în 6/19 Decembrie notariul *Ioan Ivan*, în vârstă de 69 ani. Stimat și mult prețuit în viață — înmormântarea lui a întronit în jurul mormântului întreagă inteligența din cercul Săliștei, — mai mulți prieteni din Sibiu și din mari îndepărtări.

Ceremoniile funebrele le-au îndeplinit: protopopul *Ioan Droc*, asesorul consistorial *Lazar Tritean*, protopopul Săliștei *Dr. Ioan Lupăș*, protopopul Agnizei *Ioachim Munteanu* și parohul local *Ioan Manta*, iar răspunsurile corale le-a dat corul elevilor seminariului din Sibiu și corul învățătorilor din tractul Săliștei. Vorbire funebrelă a ținut asesorul *Tritean*, iar la mormânt notariul Decei.

Cununi frumoase i-au împodobit sicriul, între cari am remarcat cununa soției rămase, a familiei Ivan, a comunei Gurariului, a notarilor din cercul Săliștei, a nepoților Nella, Maria și Viorica și altor rudeni.

Slujba s'a oficiat în biserică cea mare, îndesată de numărul public, cum nu s'a văzut în părțile noastre.

Telegrame și scrisori de condolențe au sosit din toate părțile, între alții dela comitele suprem G. Thallmann, dela directorul „Albinei” dl Parteniu Cosma, dela protonotariul Stroia, adv. Dr. Preda, corpul învățătoresc din Râșinari, prim-pretorul Dragits, parohul Dr. Saftu și profesorul catehet Banciu din Brașov etc. Cum am înțeles întreaga modestă avere a lăsat-o în administrația Conzistoriului din Sibiu, pentru săracii din Gurarului, Aciliu și Tilișca, care între altele zice: „Va fi pentru rudeniile lui o mângâiere, că procum în viață a fost de toți iubit, în drumul spre vecinicie, este petrecut de sincere regrete”. „In veci amintirea lui”!

Familia răposatului a dat următorul necrolog: Cu inima înfrântă de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoscuților, că iubitul nostru soț, frate, cumnat, unchiu *Ioan Ivan*, notar pensionat, membru ordinar al „Asociațiunii”, membru în comitetul și sinodul protopopesc al tractului Săliște, membru în comitetul parohial și comunal din Gurarului, membru al altor instituții economice și culturale, după grele suferințe, împărțit cu sfințele Taine a adormit în Domnul Luni în 6/19 Decembrie a. c. la oarele 3 p. m. în etate de 69 ani. Rămășițele pământești ale iubitelui nostru răposat s'au așezat în cimiterul bisericii gr.-ort. răsăritene din Gurarului Miercuri în 8/21 Decembrie la 1 oară p. m. Gurarului, la 6/19 Decembrie 1910. *Jalnica familiei.*

— *Ioan Strădulea* notar comunal, a încetat din viață Sâmbătă, în 4/17 Decembrie 1910, în anul al 55-lea al etății. Rămășițele pământești ale scumpului defunct s'au depus spre vecinică odihnă Luni, în 6/19 Decembrie a. c., în cimiterul bisericii gr.-or. din Jina. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată! *Jalnica și neconsolata familie.*

Holera continuă să secere victime în Rusia. De când a început și până acum au fost două sute de mii de bolnavi și aproape o sută de mii de morți! Cauza, că mor așa cu mulțimea, e prostia cea mare a poporului rusesc, care nu numai, că nu vrea să asculte de sfaturile, ce i-le dau medicii și alți dirigători, ci iau chiar la goană pe cei-ce vin să-i lumineze.

Într'adevăr, grozavi și proști oameni sunt rușii cestia. Și aceasta mai cu seamă, fiindcă ei nu cetesc nimic.

Unde să înființeze guvernul școale de stat? Guvernele vitrege ale țării noastre, vor să ne dăruească cu cât mai multe școale de stat, pe cari le vără printre noi, ca să omoare școalele noastre, singurele, în cari ne putem lumina. În schimb, lasă pe Maghiari chiar în orașe fără pic de școală. Locuitorii din *Hodmezővárhely* (pe Pustă) s'au adresat ministrului de culte și instrucție publică cu o rugare, cerând școale, căci în orașul lor două mii două sute optzeci și trei de copii sunt lipsiți de ori-ce învățătură, căci nu încap în școalele puține, câte sunt.

Moartea unui meseriaș sirguincios. Ni se scrie: În zilele trecute a răposat în Poiana Sibiului, măiestrul măsar *Aron Georgescu*, care fără a fi învățat vre-o meserie a început a se ocupa cu măsuritul numai la vîrsta de 24 de ani, dar prin mintea lui ageră a făcut chiar și mai multe instrumente muzicale (cimbal etc.) Cu unul din acelea a cântat și la expoziția din Sibiu în anul 1892, de unde pe lângă diplomă de recunoștință a mai fost decorat și cu medalie. A voit și a putut! Odihnească în pace!

Ocaziune potrivită este acum a comanda fiecare abonat al nostru »Călin-darul Poporului» pe anul 1911. Anume, după-cum spunem și la alt loc al foii noastre de azi, la numărul trecut am adaus mandate postale pentru renoirea abonamentului. Deodată cu trimiterea banilor pentru foaie, ori-cine poate comanda și Călin-darul, crușând astfel porto postal, prin aceea că trimite toți banii deodată, atât pentru foaie cât și pentru călindar. Cuprinsul »Călin-darului Poporului», care este cel mai bogat și mai ieftin, îl află cetitorii noștri în partea inseratelor a foii. Prețul este 40 bani, iar pentru trimiterea pe postă 5 bani deosebit.

Nenorocire în carierele (băile) de peatră din Șimleu. În carierele de peatră dela Șimleu s'a întâmplat o mare nenorocire. Un cartuș de dinamită a explodat prea de vreme din cauză, că fitilul era prea scurt. Patru lucrători au fost surprinși de explozie și îngropați sub sfărâmurile unei stânci de peatră.

Uniforma cavaleriei (husari, dragoni, ulani) va fi schimbată numai în privința bluzei și a chipiului de paradă Toate bluzele vor fi vinete deschise, iar chipiul de paradă va căpăta un înveliș cenușiu.

În cursa de vulpe. Un om cam trecut din Sătmăr, s'a aprins după o fată tină și s'a și insurat cu ea. După câțva timp a observat, la nevăstuța lui se mai uită și la alții, ba cineva venia chiar acasă, după urmele de cizmă străină, ce le văzu prin curte. Bănuiala l-a chinat mult până i-a dat de leac: într'o sară a pus, cam ascunsă, înaintea ușii o cursă de vulpe. Pe la miezul nopții aude urlete de om înaintea ușii. Eșind afară, vede un om svârcolindu-se să-și desfacă piciorul prins între dinții cursei. Era hoțul fericirii lui. Oa să-i ajute, să se scape mai iute, i-a tras o bătaie soră cu moartea, apoi i-a dat drumul. Ce-a făcut cu nevasta, nu se știe.

Revolverul. Săteanul *Dănilă Zăhăreanu* din Gheboșia (România), voia să curețe un revolver încărcat, a atins din nebagare de samă trăgaciul și arma a luat foc. Glonțul i-a intrat în genunchiul piciorului drept. Țăranul a fost dus la spital, unde se va vindeca, dar va rămânea schiop pentru toată viața, fiindu-i zdrobit osul dela închietură.

Primejdia gheței. Cu sosirea iernei a sosit și gheța, pe care se joacă copiii așa de bucurios. Pe lacuri și râuri au început însă și nenorocirile. Așa d. e. în Thom (Germania) s'a rupt ghița sub niște copii și s'au înecat opt băieți și cinci fete. În comitatul Bihor s'a spart lângă o fabrică ghița, care a înghițit zece copii.

O hergelie de cai călcată de tren. Pe linia Gümör în apropiere de Jánosi (în Ungaria), un tren a trecut printr'o hergelie de cai, cari se grămădiseră pe linie. Șapte cai au fost făcuți bucăți, 4 schilodiți. Locomotiva a deraiat (a sărit de pe șini). Păzitorul va fi tras la răspundere.

Gheorghe, fostul moștenitor al tronului sârbesc, iară s'a apucat de comedii. Tatăl său, regele Petru, de mult își bate capul să-l îndepărteze din Belgrad, unde face numai pozne. Auzind prințul Gheorghe de planul acesta, s'a prezentat la tatăl său și i-a zis: „Poporul și armata sunt de partea mea. De va fi nevoie, mă voi ridica contra fratelui meu și chiar contra regelui”. La aceste cuvinte regele i-a tras o palmă. Prințul Gheorghe a scos sabia, dar un aghiotant al regelui a intervenit la timp și l-a liniștit.

Tovărășie pentru cumpărare de pășune și pământ au înființat acum de curând *Societatea* din Sighișoara. Înființarea e a se mulțumi comitetului electoral de-acolo, care de mult lucrează în direcțiunea aceasta. Tovărășia e sprijinită de cele două bănci săsești.

Otrăvire cu bomboane. În Graudenz s'a îmbolnăvit întreaga familie a lucrătorului Matzat după-ce mănecase bomboane. Soția lui și trei copii erau deja morți, când s'a descoperit otrăvirea, bărbatul și doi copii trăiau încă. În drum spre spital muri și bărbatul, iar la spital ceialalți doi copii. Bomboanele sunt de multe-ori vopsite cu materii otrăvitoare. De aceea când mănecăm zahăr — și e bine să mănecăm, căci e foarte hrănitor — să luăm zahăr alb, curat, care e și mai estin și nu ne poate primejdi viața.

Divorțat în America. În America te însori în câteva minute, dar tot în atâtea minute ești divorțat (despărțit). În New-York s'a divorțat de curând o femeie, care a părăsit pe bărbatul ei pentru următoarele „crime”: 1, e un om închis la suflet; 2, e gelos (temător); 3, e totdeauna bănuitor; 4, e tot moros; 5, găsește pretutindeni greșeli; 6, pentru el găsește totdeauna o deavinvățire; 7, e prefăcut; 8, afară de casă e plin de dragoste, în casă e un tiran; 9, minte, de stă soarele în loc; 10, e un om ordinar; 11, umblă hoțnărind; 12, e un om necioplit.

Și totuși „nenorocita” a trăit 15 ani cu acest monstru!

Otrăviri cu carne. La Portwitz (Bohemia) s'au îmbolnăvit 115 oameni, cari au mănecat carne stricată.

Ce-a fost în Ungaria în timpurile străvechi. Dr. Kormos, profesor de geologie (cunoașterea pământului) a ținut zilele trecute o conferință asupra descoperirilor însemnate făcute în toamna aceasta în minele (băisăgurile) contelui Batthyany din Polgardi. Din acestea se vede, că în timpurile străvechi Ungaria avea o climă caldă cum e în Africa, și animale și plante ca pe acolo. Dr. Kormos a găsit în aceste mine preste 8000 de oase de maimuțe, lei, tigri, hiene, mastodonți (niște animale uriașe, cari nu se mai găsesc vii pe pământ), rinoceri, gazele, girafe, șerpi și alte animale, cari trăiesc în țările cele calde.

Săracii ministri! Când a scăpat și Bulgaria de jugul turcesc (1878), se găseau puțini Bulgari bogați. Acum sunt și între ei câți-va milionari, dar se vede, că nu toți au ajuns la milion pe cale cinstită. Zilele acestea a început un proces în contra a 7 ministri bulgari, cari s'au îmbogățit, după cum sunt acuzați, furând țara. Fostul ministru de finanțe Papricoff era la început fără nici o avere și cu 200 mii de franci datorie. Acum e putred de bogat. Generalului Savoff nu-i ajungea leafa. După-ce a ajuns ministru și-a măritat o fată, dându-i o zestre de un milion. — Ministrii d'aceștia vor mai fi și altundeva.

Câți Slavi sunt? E știut, că aproape toate popoarele din Europa (Turcii, Maghiarii, și Tatarii sunt alt neam) se țin de cele trei ginți *latină, germană și slavă*. Un profesor rus din Chieff publică o statistică, după care numărul total al Slavilor e de 148 milioane, dintre cari 103 milioane în Rusia, 20 milioane în Polonia, 5 $\frac{1}{2}$ (?) milioane în Bulgaria, 9 milioane în Sârbia și Croația. Cehi (Bemi) sunt 6 $\frac{1}{2}$ milioane, Slovaci 2 $\frac{1}{2}$ milioane, alți Slavi $\frac{1}{2}$ milion.

La numărul de azi al „Foii Poporului” se află alăturat un suplement dela „*Ústředná Banka*”.

Primejdiile mării. Dintre toate mările, cele mai furtunoase e Marea-Neagră, numită odată și Marea-Românească. La 30 Noembrie s'a întâmplat o mare nenorocire pe aceasta mare. Vaporul rusec „Bulgaria“, care face curse regulate de pasageri între Odesa și Galați, a fost distrus cu totul de un foc în mijlocul mării. Vaporul avea, între alte încercături, și 40 bidoane (vase de tinichea, bleh) pline cu terebentină. O furtună grozavă a aruncat bidoanele cu terebentină în camera mașinilor și o explozie a făcut, ca tot vasul să fie cuprins de flăcări. Toate încercările de mântuire au fost zadarnice. Personalul a încercat să-și mântuească viața ajătându-se de frânghi și stând de-asupra apei. În felul acesta s'a înecat însă un om, căruia flăcările i-au ars frânghia, de care era agățat.

Timp de șase ore vasul a plutit arzând, fiind purtat de furtună pe mare până-ce a fost zărit de un vaporas, care i-a venit în ajutor. Căpitanul vaporului și încă doi oameni erau greu răniți.

Negustor de carne viie. Așa se numesc criminalii, cari ademenesc fete tinere, făgăduindu-le locuri bune de slujit, ca apoi să le vândă la case, unde sunt femeii stricate. Și din fetele noastre s'au prăpădit multe în felul acesta, mai ales prin România, unde au apucat în case stricate. Cauza e la multe lăcomia, pentru-că pentru o plată de 4—5 lei pe lună mai mult, nu caută la cine intră ea servitoare. Negustorii aceștia criminali sunt toți Jidani. Acum de curând a fost prins un Jidan de aceștia cu numele Moritsohn în Cernăuți (Bucovina). El vindea pe nenorocitele fete până și prin Asia, Africa și America. După-ce a fost prins, a fost condamnat la 18 ani închisoare.

ECONOMIE

Școala pentru economia de casă (școala de menaj), susținută de „Reuniunea femeilor române din Sibiu“, deschide la 15 Ianuarie n. un curs de bucătărie fină. Cursul va dura dela 15 Ianuarie până la 15 Aprilie. Taxa lunară a acestui curs e de 80 coroane. Elevele primesc locuința și întreaga întreținere în internatul școlii. Informațiuni se pot primi dela doamna Tullia Bogdan, Sibiu, Strada Baier Nr. 1. În timpul acestui curs școala primește și execută comande pe lângă prețuri convenabile.

Statistica meseriașilor din România. După statistica făcută de ministerul comerțului și industriei din București, numărul meseriașilor înscrși la corporațiile din toată țeara este de 127,841. Dintre aceștia 26410 sunt măiestrii patroni (de sine stătători), 6189 măiestrii conducători, 64,028 lucrători (calfe) și 16369 ucenici.

Meseriași români sunt 57,67 la sută, străini creștini 22,63 la sută, Evrei 19,70 la sută.

Dintre măiestrii patroni 21,617 sunt Români, 8812 străini creștini, 10831 Evrei. Dintre calfe 37191 sunt Români, 16133 străini creștini 10699 Evrei.

Dintre ucenici 11448 sunt Români 1818 străini creștini și 3103 Evrei.

Din numărul total al Românilor din România numai 1,3 la sută sunt meseriași, din numărul total al străinilor creștini 14, la sută, și dintre Evrei 9, la sută.

Exportul de ouă al Rusiei. În anul 1909 a exportat Rusia 2816% milioane de ouă. Aproape a patra parte din aceasta cantitate uriașă a cumpărat-o Anglia.

Statuti și socoteli comerciale.

De Petru P. Simțion.

I. Partea teoretică.

(Urmare.)

Salda Conto.

Pentru controlarea pretenziunilor și datorțiilor trecute în Măiestru, după metoda dublă întimpinăm mari greutăți, de aceea, pentru conturile de persoane se adaugă un registru separat anume Salda Conto, în care deschidem cont la fiecare persoană cu care stăm în relațiune.

Acest registru conținând numai conturi de persoane, cu text explicabil din ce se compune fiecare poziție, se aseamănă, ba putem zice că e la fel cu Măiestru dela partida simplă.

În praxă, unde sunt o sumedenie de conturi de persoane, de ale mușterilor și liferauților, se deschide în Măiestru conturi colective și anume pentru mușterii: *Contul Debitorilor* și pentru liferauți, toptangii, fabricanți etc. de unde se procură marfa: *Contul Creditorilor*. Saldurile acestor conturi trebuie să consune, să fie egale, cu Saldurile tuturor conturilor adunate din Salda Conto.

Aceasta controlă trebuie să ne-o dea și Scontri precum și ori-care evidență separată, ce se va ținea despre ori-care cont din Măiestru — după metoda dublă.

În afaceri mari de comerț, dar în special la bănci, pentru sumele date și primite se socotesc anumite interese.

Ca să ne putem face o mică idee și despre socotirea acestor interese de cont curent, voi expune un mic exemplu, după metoda care se obișnuiește la întreprinderi de comerț, anume: *metoda germană* sau așa zis *progresivă*, cum urmează:

Debit		Cont curent cu C. Droc din		Credit	
Data	Teostul zile/Numeri	Suma	Data	Teostul zile/Numeri	Suma
4 Mai	56	400	9 Mai	51	300
19 "	41	62	26 "	37	100
10 Iunie	30	70	24 Iunie	6	100
20 "	10	28	30 "	37	100
30 Iunie	30	8	30 "	37	100
1 Iulie	1	384	Sald	37	300
		1184			
		384			
		48			

Explicare: Din 4 Mai până în 30 Iunie — când s'a încheiat contul, sunt 56 zile (luna să socotește aici de 30 zile) $\times 400$ cor. capitalul = 22400:100 = 224 Numeri. În modul acesta urmăim și cu celelalte poziții atât de debit cât și de credit, apoi facem saldul numerilor mai întâiu, care sald de 170:45 (cheia dela 8%) = Cor. 3.78 interese, după-ce le-am contat prin cărți le trecem (din Prima Nota) în debit cum e și saldul Numerilor. Pe urmă se face Saldul sumelor și să încheie contul în modul știut.

(Va urma.)

Cărți și reviste.

A apărut revista literară și artistică „Luceafărul“ Nr. 23 cu următorul sumar bogat și variat: I. Borcea: Sonete (poezii), Constanța Hodoș: Oglinda, Ecaterina Pitiș: Sonet (poezie), D. N. Ciotari: Impăratul șoarecilor, Muzeul A. Simu, Maria Cunțan: Note de drum (poezie), G. Bogdan-Duică: Cronică teatrală: Regele Lear, Dări de seamă, — Cronică etc. Ilustrațiuni: 7 reproduceri fotografice referitoare la Muzeul A. Simu. D-na Simu- Dl A. Simu. — Redacția și administrația: Sibiu, strada Schewis Nr. 7. Prețul abonamentului 12 cor. pe an.

A apărut „Nașterea lui Christos“ dramă religioasă în versuri în 5 acte de Iuliu Birou inv. primar. Tipografia „Progresul“ în Oravița. Prețul 40 bani.

E potrivită pentru teatru cu școlarii de repetiție la sărbătorile Nașterii Domnului.

În editura Librăriei Ciureu din Brașov a apărut: „Culegere din cele mai frumoase povești“ de Ioan Bota. ed. II. Prețul 60 bani.

În tipografia „Carmen“ din Cluj, a apărut „Cretința ostașului, rugăciuni și învățături, de Dr. Iuliu Florian, preot militar. Prețul 25 bani cu posta laolaltă. Se poate comanda la autor în Cluj-Kolozsvár, strada Szt.-Egyház 21.

Cheia pentru calcularea intereselor, cu instrucțiune pentru folosirea ei. Sibiu 1910. Editura „Revistei Economice“. Prețul 50 fil.

„Cheia“ de sus este o tabelă de cifre, cu ajutorul căreia prin o simplă înmulțire (X) se pot afla cu cea mai mare ușurință și siguranță interesele după ori-ce sumă pe anumite zile. Se poate folosi la calcularea intereselor la cambii, depuneri etc.

Cu un cuvânt „Cheia“ este o tabelă de adevărat folos practic pentru toți, cari au dăruveri de bani și editarea unei astfel de „Cheia“ a fost o trebuință demult și adeseori reclamată la noi.

Cheia pentru calcularea intereselor tipărite pe carton tare și durabil costă 50 bani și 5 bani porto. Să poate comanda la Administrația „Poi Poporului“ în Sibiu-Nagyszeben.

La comanda de una sau două exemplare prețul să trimită mai bine în mărci poștale.

A apărut: „Nunta Țiganului“ comedie originală într'un act, scrisă în versuri de Emanoil Suciu, învățător. Tiparul „Tipografiei Poporului“ în Sibiu. O broșură de 64 pagini. Prețul 60 bani și 5 bani porto.

Această piesă de teatru a d-lui Suciu, ale cărui scrieri sunt căutate pretutindeni, încă va fi desigur bine primită de cărturarii noștri dela sate, cari aranjează producții teatrale.

Se poate comanda dela Librăria „Foi Poporului“ pe lângă trimiterea înainte a prețului susnumit, sau dela autor în Măgărei, u. p. Bürkös

„Calendarul Sătenilor“, din România, prețul 35 bani, se găsește la Cercul „Deșteptarea Sătenilor“, Folticeni, în România. Cine trimite banii pe 15 calendare (5 lei și 25 bani) va primi 4 în dar; cine trimite pe 30 calendare (10—50) va primi 9 în dar.

„Scena“, revistă de teatru și muzică, sub îngrijirea dlor Rebreanu și M. Sorbuț. Anul I, nr. 6—7, cu un cuprins variat și bogat. Redacția și administrația: București, str. Domnița Anastasia 6. Abonamentul 10 lei pe an, pentru străinătate 12 lei pe an.

Prețul bucatelor

In Sibiu la 20 Decembrie st. n.:

	Cor. 14,60 până	15,60 de hectolitru
Grâu	—	—
Săcară	5,60	6,40
Orz	8,—	8,80
Cucuruz	2,50	3,—
Cartofi	15,—	16,—
Fasole	83,40	84,20 la 100 chilo
Făină Nr. 3	32,60	33,40
" " 4	31,—	31,80
" " 5	180,—	196,—
Slănină	192,—	196,—
Unsoare de porc	56,—	60,—
Său brut	76,—	80,—
Său de lumini	92,—	92,—
Său de lumini topit	64,—	64,—
Săpun	5,20	7,—
Fân	7,70	8,— la met. cub
Lemne de foc neplutite	7,20	7,80
" " plutite	1,82	1,85 la litru
Spirit rafinat	1,30	1,33
Spirit ordinar	—	—
Carne de vită pentru supă Cor. 1,20 până	1,68 la chilo	
" " " friptură	1,56	1,68
" " vitel	1,—	2,20
" " porc	1,40	1,80
Ouă, 10 bucăți	—,80	1,—
Un pătrar de miel	—	—

In Budapesta în 21 Decembrie st. n.

Grâu de Tisa 78 chilo Cor. 10,95 până	11,12 la 50 chilo
" " 79 " " " "	11,04 " " " "
" " 80 " " " "	11,07 " " " "
Săcară	7,52 " 7,65
Orz	7,10 " 7,60
Orz	8,35 " 8,75
Cucuruz nou	5,10 " 5,35

Unsoare de porc Cor. 168,— până 169,— la 100 chilo
Slănină . . . . . 144,— > 145,— > > >Sămânță de luțarnă C. 146,— până 180,— la 100 chilo
> > trifoiu > 124,— > 134,— > > >Porci îngrășați pentru untură C. 1,44 până 1,52 la chilo
> > carne > 1,51 > 1,55 > > >
Viței . . . . . 1,24 > 1,32 > > >Pe o păreche de miei . . . . . Cor. —, — până —,
> > > oi . . . . . > —, — > > >

Prețul banilor în 21 Decembrie n.

	cumpărat:	vândut:
Galbeni	Cor. 11,27	11,37
100 Lei, hârtie	84,30	94,70
100 Lei, argint	93,—	94,80
Lire turcești, aur	21,45	21,85
1 funt șterlingi englezești	23,88	24,08
100 marea, aur	117,25	117,5
100 " hârtie	117,25	117,75
Napoleon	19,—	19,08
100 Ruble rusești, hârtie	253,—	255,—
100 " " argint	242,—	245,—

Poșta Redacției.

M. in R. Cu părere de rău, dar nu putem publica. Avem grozav de mult material actual, iar pe de altă parte scrisoarea e tare lungă și acum s'a învechit afacerea, fiind deja câteva săptămâni trecute de atunci.

Samoilă Laz în S. Am trimis călindarele dimpreună cu cartea de poezii. Așteptăm cele promise.

Mai multora. Rugăm pe abonații noștri cei vechi ca să scrie adresa cât se poate de descurcat pentru acei frați români, cari abonează foaia noastră prima-dată prin ei.

Celelalte răspunsuri, din lipsă de loc, se vor da în numărul viitor.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul: „Tipografia Poporului”.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e însemnată după *călindarul vechin*.)

5. Decembrie: Jibău, Ormeniș, Sighetul Marmăției, Silinghia.
6 Decembrie: Abrud, Cetatea de baltă, Ciuc-Sân-Georgiu, Hasmașul Lăpușului.
7 Decembrie: Cernatul de jos, Huedin, Oena (com. Alsó-Fehér).
8 Decembrie: Agnita, Baia de Criș, Borșeș, Odorheiu.
9 Decembrie: Cehul din Selagiu.
10 Decembrie: Șimleul Silvaniei.
12 Decembrie: Zărand
16 Decembrie: Aita mare.
17 Decembrie: Geoagiul de jos.
19 Decembrie: Olpret,
20 Decembrie: Argiehat, Macfalău, Petriș.
21 Decembrie: Apoldu mic, Bozovici Buteni.
23 Decembrie: Mociu.
24 Decembrie: Chișineu.
25 Decembrie: Boroșineu, Ciuc-Sepviz.
26 Decembrie: Cocmani.
28 Decembrie: Chezdi-Oșorheiu, Cluj, Cohalm, Debrețin, Ilieșfalău în Secuime, Radnóth, Sibiu.
29 Decembrie: Hadad.
31 Decembrie: Capolnaș, Kő-Boldogfalva.

In aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu câteva zile mai înainte.

„Călindarul Lumea Ilustrată”.

Răsfoind „Calendarul Lumei Ilustrate” se constată că este o lucrare de mare merit, datorită modului cum e alcătuit și numărările lor ilustrațiuni admirabil reușite și cari trec de 400. Fără a avea intențiunea de a face o reclamă editorului Ig. Hertz putem spune că acest calendar e o lucrare cum puțin sunt în întreaga lume.

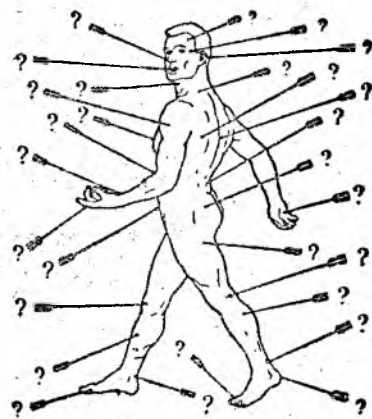
De vânzare la toți librării în țară și străinătate.

Prețul Cor. 1.50.

Deposit la:

Librăria W. Krafft, Sibiu.

Te doare ceva?

I. Renumitul „Fluidul Elsa” alui Feller e, după experiențele noastre liniștitor de dureri, vindecător, încetează durerile; repede și sigur vindecă reumă (spure), slăbire de nervi, junghiuri în coaste, influența, dureri de cap, de dinți, de spate, amorteală, durere de ochi, migrenă și multe nepomenite aci Fluidul Elsa alui Feller e folosit cu efect fără pereche la răgușală, catar, dureri de piept și gît și morburi din curent ori răceală. Adevărat e numai dacă pe sticlă este numele „Feller”. 12 sticle mici sau 6 mari, ori 2 sticle speciale, K 5, franco.

II. Vestiți apoi, că lumea folosește cu efect distins și sigur Piulele-Rebarbara de mână alui Feller, contra durerilor de stomac, zgirciuri, lipsă de poftă, arsuri de fier, greață, amețală, rigăci, haemoroide și alte conturbări de mistuire. 6 cutii franco cu 4 coroane. — Să ne ferim însă de imitațiuni și să adresăm acurat așa: 277 10-22

Eugen V. Feller, apotecar
Stubica, Centrala 122 (comit. Zagrab).

Loc deschis.

Unde se pot procura cele mai elegante reverenți și ornate bisericesti? La „Croitoria Unversală” I. Petrașcu, Sibiu, strada Cisnădlei Nr. 30. Telefon Nr. 172. — Serviciu prompt și conștițios. Prețuri moderate.

Capul ne este clar! Nervii ne sunt tari! Somnul ne este liniștit! Nu ne doare pieptul, fiindcă folosim fluidul „Elsa” a lui Feller, care ne alină durerile și slăbiciunea, ne vindecă și ne înviorează. Duzina costă franco 5 coroane. Numai cunoaștem constipația, boalele de stomac, suferințele vinei de aur, de când folosim pilulele laxative „Elsa” ale lui Feller. 6 cutii costă franco 4 coroane. Veritabile se pot comanda la farmacistul Eugen V. Feller, Stubica, Centrale Nr. 122 (Comitatul Zagrab).

Se poate căpăta în tot locul

Kalodont

26 32-42 a lui Sarg

oreasă de dinți neînnoțurată de lipsă păstrează dinții curați, albi sănătoși.

Un culegător-tipograf

se primește la

„Tipografia Poporului”, Sibiu.

Un învățacel

se primește imediat la moara mea cu benzină, pe termen de 3 ani. Dau viptul, haine și 60 coroane la espirare. Doritorii să scrie în grabă la STAN BĂDILĂ, proprietar de moară în Boița (Boicza, u p. Nagytalmács) comitatul Sibiu (Szebenm). 342 1-3

Grozav de ușor

este a spăla cu săpunul „Schicht” de oarece acest săpun curăță și înălbește totodată, iar pe de altă parte se cruță ori 281 ce osteneală și încordare la lucru. 58-5

Nu cumpăra

nimic altceva contra

TUSEI

răgușelei, catarului, flegmei, catarului bronchial și de gât, ci numai

Caramellele de piept

ale lui **Kaiser** „Treii brazi”

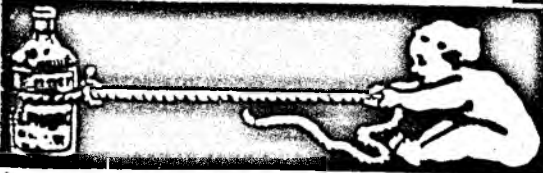
5900 atestate dela medici și privați, întărite prin notarul public, garantează succesul sigur.

1 pachet 20 și 40 fil. 1 dosă 60 fil.

Se capătă în toate apotecele, dragueriile și prăvăliile de coloniale mai de frunte.

Emulsiunea Egger

veritabilă numai cu marca aceasta.

Toți părinții să deie copiilor în timpul de iarnă EMULSIUNEA EGGER, de oarece aceasta întărește copiii, ajută la întărirea oaselor și are un efect bun asupra dezvoltării și hrănirii. Mijloc potrivit contra tusei și durerilor de stomah. Foarte folositor în timpul ieșirii dinților. Recomandat de medici vestiți, de oarece este cel mai bun preparat, nu are miros neplăcut, ci un gust plăcut, ușor de mistuit și încunjură toate boalele de copii. — Prețul unei sticle 2 coroane în apotecă. Trimitere cu poșta prin „Reichspalatn-Apotheke“, Budapest, VI., Váci-körút 17. 336 2-12

3 sticle 6 coroane franco
pe lângă trimiterea înainte a banilor.

In Sibiu se află la:

Guido Fabritius, apotecar.

500 Coroane

plătesc celui-ce ar mai
căpăta vre-odată durere
de dinți ori li va mirosi gura după-ce va folosi apa
de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fl. Ed. Bar-
tilla-Winkler Wien 19/1. Sommergasse 1. In Sibiu:
in farmaciile: in Piața mare 10; in Piața mică 27;
strada Cisnădiei 59; ulița Turmuhii (Saggasse); ulița
Orzei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gusteritei
și str. Cisnădiei. In Bistrița: farmacia lui Herbert.
Sebeșul săses: farmacia Lederhäger; Sighisoara:
farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți
a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine
plătite. La locurile unde nu s-a poșta căpăta, trimite
3 sticle cu 5 cor. 80 fl. franco. 25 20-

Vinuri de masă escolente,

litre cu 44 și 48 fileri la cumpărare
de cel puțin 50 litre ofere negustoria
de vinuri

JOSEF SCHULTZ

Chim. strada Urezeului 20

ATENȚIUNE

50,000 părechi de ghețe!

4 părechi de ghețe numai pentru Cor. 7-50.

Pentru încetarea de plată a mai multor fabrici
mari, am fost însărcinat a vinde o mare cantitate de
ghețe adânc sub prețul de fabricare. De aceea eu
vând ori și cui 2 părechi de ghețe cu șnoare pen-
tru domni și 2 pentru dame, de piele brună sau
negră, galosete, cu capă, cu talpa bătută tare ca
ceie, fasonul cel mai nou, foarte eleg. Mărimea după
măsură. Toate 4 părechile costă numai Cor. 6-50.
Espedare cu rambursă. 4 4-2

G. GRÖNER, export de ghețe, Cracovia Nr. 193.

Schimbul e admis și banii retour.

Cea mai mare alegere în presenturi convenabile în preț

ofer celui ce vizitează

Expozitia de Crăciun

a mea și anume:

Jucării pentru copii, dintre cari îndeosebi: pupe în toate prețurile, animale
din catifea și alte stoffe. Modele de mașini cu abur și
motori electricei, precum și alte jucării mecanice.

Castenele-Ancora de petricele ale lui RICHTER }
Castenele-Matador de lemn pentru zidit - - - } cu preț. originale de fabrică.

Obiecte practice și de lux, între cari: Service de porțelan și sticlă, cel
mai mare deposit, căldăruși pentru teiu, mă-
suțe pentru salon, oale pentru palmi și ținător de palmi.

Gente de mână pentru dame, portmonee, manicule, necesare, ochianuri pentru
teatru, cu preț ieftin, esecția cea mai fină.

Prețuri foarte ieftine dar fixe

Succesorul lui G. F. Schneider

Johann Weindel

Sibiu Piața mare Nr. 15 și 16.

Singurul institut de asigurare ardelean

„TRANSYLVANIA“

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recu-
noscute de cele mai estime, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele
confesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termen fix, cu
plăți simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru
serviciul militar, și asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigu-
rări de accidente corporale, contra infracției (furt prin spargere) și asi-
gurări de pagube la apeducte. 18 47-

Sumele plătite pentru pagube de foc până la
finea anului 1909 K 4.831,168-51
Capitale asigurate pe viață
achitate 4.571,035-31

Starea asigurărilor cu foc K 112,043,412-
sfârșitul anului 1909 viață 10.847,132-
Fonduri de întemeiere și de
rezervă 2.309,387-

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice
informații în birourile Direcțiunii, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.
Persoane versate în Acuziții, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile.

Sâmbătă până la 1/5 ore seara închis.

Vânzare de Crăciun!

Subscribul recomand în mare alegere cu prețuri reduse grozav: stoffe pentru
dame, barchente, cretoane, batiste, lepedeie, garnituri de pat, tepiche, garnituri pentru masă
și cafea, plapome, ștergare, basiste de buzunar, mănuși, ciorapi, haine de tricot,
hăinuțe pentru copii, păsturi pentru grumazi, șaluri pentru dame în mătasă, tulle și chenille,
corsete, bande, dantele și broderii, precum și diferiți articeți cu mustre tipărite.

Mare ocaziune

în surțe pentru dame, bluse, jupon și hăinuțe pentru copii, albi-
turi pentru dame și domni, surțe de tot felul pentru dame și copii,
gulere de blană și mufuri.

Deosebită ocaziune de cumpărare

în mătasă Lulsin, diferite colori, 58 cruceri, mănuși glăce 75 cr., căptu-
șite 95 cr., stoffe de modă pentru dame 120 cm. lățime în toate colorile 95
cr., popline de mătasă lățime dublă fl. 2.80, franelă pentru tenis 15
cr., garnitură de cafea fl. 1.40, ștergare cu ciucuri 30 cr., încălzători
de gumă 30 cr., cămași pentru domni fl. 1.-, gulere 15 cr.

Gravate pentru domni în mare alegere au sosit tocmai acum.

Cu toată stima

Abr. Schlesinger

Sibiu, strada Urezeului Nr. 7.

337 2-3

Prețuri ieftine fără concurență!

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment Capsici comp.,
locuitor pentru

Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care
să folosește de mulți ani cu fricțiune sigură
la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțin va-
loare să fim precauți la cumpărare
și să primim numai sticle originale în
gătuțe cu marca de scutire „Anker“ și cu
numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1-40
și Cor. 2-— să căpăta aproape în toate far-
maciile. Depozit principal la Ioan! Török,
farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
:: „Leul de aur“ în Praga. ::
Șoseaua Elizabeta Nr. 5 sau.
Expediție zilnică. 293 20-42

Principiul meu: Căștig cuștin la vânzare multă!

Locul nu au mai fost așa prețuri ieftine ocazionale!

Nr. 1107/910

345 1—2

Publicațiune.

Comuna *Boița* vinde pe calea licitațiunei publice, ce se va ținea în 9 Ianuarie 1911 st. n. la 3 oare p. m., în cancelaria comunală, o cantitate de lemne de brad 940 m³, ce se află tăiate pe teritoriul numit „Floare Riu-Vadului”.

Prețul strigării 2820 cor.
Vadiul 10% adică 282 cor.

Înainte de începerea licitațiunei verbale se admit și oferte în scris cu vadiul necesar și declarațiunea oferentului, că cunoaște pe deplin condițiunile de licitare.

Condițiunile speciale se pot vedea la primăria comunală.

Boița, în 17 Decembrie 1910.

Primăria comunală.

George Moldovan
notar.

Ioan Câmpean
primariu.

Nr. 679—1910

346 1—1

Publicațiune.

Comuna *Vărd* dă în arândă prin licitațiune publică verbală împreună cu oferte în scris, ce să va ținea în cancelaria comunală în 28 Decembrie st. n. 1910, la 10 ore a m., cărcima de curând edificată, constătoare din 3 odăi, 1 culină, 1 cămară și mai multe pivniți, ce să află vis-à-vis de gara comunei Vărd, pe trei ani și anume din 1 Ianuarie 1911 până la 31 Decembrie 1913.

Prețul de strigare e 500 cor. pe an.
Vadiul 10%.

Condițiunile licitațiunii să pot vedea în cancelaria comunală. Să observă, că de cărcimă să ține și un loc de grădină de 600 stâng. □, și în primăvara anului 1911 să va mai edifica pe locul acesta și 1 șop, grajd și cuptoriu de pâne.

Vărd, u. p. Agnita (Szentágota) la 11 Noemvrie 1910.

Primăria comunală.

Vită de vie altoită

cu și fără rădăcină, în verde și în uscat, se vinde cu prețurile cele mai ieftine la

George Forton 4—6

în Ternova comitatul Aradului.

De arândat.

În o comună mare românească de lângă Sibiu, se află de dat în arândă pe mai mulți ani o casă de cărămidă, cu 2 etaje, cu prăvălie mobilată, la poziție bună, având și cuptor mai mare pentru pâne, șură cu 2 șopuri și 2 grajduri, coșar, șopru, cotețe pentru porci, fântână cu pompă, grădină cu pomi roditori etc. Arândarea se face din cauză de morb.

Doritorii să se adreseze la Administrația „Foi Poporului”, de unde vor primi adresa respectivului. Pentru răspuns este a se trimite și porto postal.

344 1—4

**Prețul
Călimdarului.**

Deși cuprinsul călimdarului este cu mult mai bogat ca în trecut, prețul lui este același, de 20 cruceri (40 fileri), iar pentru trimiterea pe poștă este a se socoti deosebit 5 fileri pentru un exemplar.

Cine comandă cel puțin 20 exemplare și le plătește înainte cu cîte 20 cruceri bucată, mai capătă două călimdare pe deasupra și se trimit toate acasă plătite de poștă.

Acei care cumpără 25—50 exemplare le capătă cu 14 cr. (28 fil.), dela 50 bucăți în sus cu 12 cr. (24 fil.) unul, dar trebuie să plătească și poșta la primire.

Banii trebuiesc trimiși totdeauna înainte. Numai comande dela 30 exemplare în sus se trimit și cu rambură, adică să se plătească la scoaterea dela poștă. Mai puțin de 30 exemplare nu se pot trimite neplătite înainte, din cauză că atunci vine prea scumpă poșta.

A apărut „Călimdarul Poporului”.

**Care este cel mai bun
și mai ieftin Călimdar?****— „Călimdarul Poporului”!**

— care apare de 26 de ani și cuprinde aproape 200 de pagini —

își va răspunde ori și cine, care a cetit „Călimdarul Poporului”. Asta a fost și în trecut, dar cu atât mai mult în acest an.

Dovezile sunt următoarele:

„Călimdarul Poporului” spune, — pe lângă însemnarea exactă a sărbătorilor de peste an, — cum va fi vremea în anul 1911, după Călimdarul de 140 ani; apoi toate cele de lipsă despre poștă, telegraf, ștampă etc., precum și numele tuturor bărbăților noștri cari stau în fruntea Consistoarelor române gr-or. și gr-cat. După aceea urmează date despre școlile noastre populare, despre gimnaziu, pedagogii, teologii, școlile de fete, cum și numele și locul unde se află reuniuni culturale, reuniuni de femei, reuniuni de cântări, reuniuni de meseriași, reuniuni de binefacere, reuniuni de agricultură, însoțiri de credit etc. etc. La toate aceste reuniuni e pus și numele tuturor conducătorilor lor.

Tirgurile sunt foarte bine controlate

și întocmite — altcum ca în anii trecuți — atît după luni cît și după ordinea alfabetică a comunelor.

După acestea urmează: Partea Literară

care cuprinde o sumedenie de articole de tot felul, dintre cari amintim următoarele:

„Cântecul muncii” poezie de Octavian Goga.

„Om de potcă” novelă de Ioan Agârbiceanu.

„Cătănia Țiganului”, anecdotă de Teodor A. Bogdan.

Un articol despre jubileul de astă-vară al Impăratului și Regelui nostru Francisc Iosif I., (cu chipul împăratului).

Poezii din popor, adunate de prin diferite comune.

Borta vîntului, povestire de M. Eminescu.

Dela Sibiu spre Râmnic, un articol cu multe ilustrații din Sibiu și jur.

Povestea ursului și a porcului, poveste de I. Dragoslav.

Un articol despre Björnsterne Björnson, (cu chipul lui), mare învățat din țara Norvegiei, care a scris mult bine despre Români.

Românii și moartea lui Dr. Lueger, primarul Vienei (cu 2 chipuri: al lui Lueger și țărani cari au fost la Viena).

Cântece voinicești, culesse de E. G. din: Porumbacul de jos, Ocna-Sibiului etc.

Di Nicolae Iorga și partidul naționalist din România (Cu chipul marelui nostru învățat din România).

Un articol despre portul românesc. (Cu multe chipuri din Săliște, Râșinari, Poiana, apoi români din Basarabia, Macedonia etc.)

Mai multe poezii de Haralamb Călimăr: Drept egal, Fetelor, Invidie, Durerea mea.

Mai la urmă, anecdotă de Speranță. — De ce sunt unii oameni albi, unii brunși și alții negri de tot?

După acestea urmează un articol despre Aurel Vlaicu, aviatorul nostru renumit cu mașina lui de zburat. (Acest articol e ilustrat cu mai multe chipuri foarte frumoase între cari: portretul lui, mașina de zburat, mașina cum se vede în aer la diferite înălțimi etc.)

De mare valoare pentru ori-cine este articolul:

Execuția asupra averilor mișcătoare, scris anume pentru înțelesul poporului, de Dr. Alexandru Vasiliu, un avocat din Sibiu, bine cunoscut în tot jurul Sibiului.

Acest articol cuprinde între altele următoarele: Timpul efectuării execuției, Sistarea execuției, Obiectele deținute de altul, Execuția contra soției Obiectele cari nici odată nu se pot cuprinde, Urmările execuției, dreptul de zălog, Excindere, Licitația. Cu toate lămuririle legii vechi și legea nouă de acum doi ani.

Acest articol singur e vrednic atît cît e prețul călimdarului. Cine nu va avea în viață lipsă a ști aceste lucruri pentru el sau un neam ori prietin al lui? E lipsă a ști toate acestea atît cel ce i-se face o execuție cît și acela care cere execuția contra cuiva. Astfel că acest călimdar are valoare pentru toți anii viitori.

Un articol frumos și interesant se află scris despre Vasile Stroescu marele binefacător al neamului nostru, sufletul nobil care a dăruit neamului atîtea sute de mii coroane. (Articolul e însoțit de fotografia marelui mecenat.)

Urmează apoi un articol despre răposatul Ioan Russu Ștrălanu (cu chipul lui), care a înființat „Călimdarul Poporului” și „Foia Poporului.”

Iar după acestea se începe Răvașul anului, care încă se întinde pe o sumedenie de pagini, cuprinzând: toate lucrurile mai de căpetenie petrecute peste an, cum au fost alegerile și lupta noastră națională ect. Iar dintre lucrurile petrecute în străinătate amintim Revoluția din Portugalia cu mai multe chipuri. Între cari: Regele Manuel, atacarea palatului, orașul Lisabona, mîlțita cu tunurile cum trec pe partea poporului etc. Aceste chipuri nu le are nici un călimdar.

**„Călimdarul Poporului” cuprinde cu totul
peste 40 de chipuri!**

Faimoșii Mangra, Slavici și Broțe, cari au părăsit pe fruntașii poporului nostru și s'au dat în brațele Ungurilor, încă își iau partea lor. Un renumit desemnător român le-a pus pe hârtie chipurile lor în felul cum au umblat după groful Tisza, ca să facă împăcarea, adică o căpătuială bună pe sama lor. Aceste ilustrații satirice și de tot hazul sunt foarte interesante, cum sunt prinse de pictorul nostru. Afară de acestea mai sunt o seamă de alte chipuri.

Se caută comercianți și alte persoane potrivite, cari ar dori să vîndă „Călimdarul Poporului”. Toate comanda sunt a se adresa la:

Administrația „Foia Poporului”
în Sibiu-Nagyszeben.

Se caută

un comerciant in comuna *Mermeza-Văleni*, cercul *Geoagiului*, comitatul *Hunedoarei*, care să poată deschide o *boltă* ea eele mai de lipsă mărfuri pentru săteni.

Afară de acesta să mai simte lipsa încă de un *păpușar* și un *ferar* (*covaci*).

Informațiuni mai deaproape se dau la *Administrația „Foi Poporului“* sau la dl *Ioan Stăngu*, paroh gr.-or. in *Mermeza-Văleni* (*Nyirmező*, u. p. *Algyogy*).

Birou de informații.

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, m'am hotărât să deschid în *Budapesta* birou de informații și

Agentură Românească.

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministerii și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză dau în răstimp de 2-3 zile ori și cui, resolvând toate chestiile în modul cel mai cinstit.

Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbește în persoană cu referențial cauzei și rog rezolvire favorabilă.

Fac tot felul de mijlociri comerciale și comande.

Prețuri moderate, serviciu prompt, informații detaliate.

La aviz aștept la gară.

L. Olariu,

Budapest, Lajos utca No. 141, III/19.

Atențiune!

50,000 părechi de ghete.

4 părechi de ghete numai cor. 750

Din cauză că mai multe fabrici mari au încetat să lucreze, am fost încredințat a cheltui o mare cantitate de ghete dând sub preț de fabricare. Deci eu vând fiecare 2 păr. ghete cu sinoare, pentru domni și 2 păr. pentru dame, de piele brună sau neagră, gătută, cu talpă bătută cu caie, foarte eleg. fasonul cel mai nou, mărimea conform Nr. Toate 4 părechile costă numai 7 cor. expedite per rambursă.

H. Spingarn, Export de ghete

Oracovia Nr. 137. 9 15-

Schimbul e admis sau banii retour.

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați.

Sibiu, str. Cisdădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai nouse stoffe de iarnă în mare asortiment

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: *Sacko*, *Jaquette*, și haine de malon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisouri și „*naplam*“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți.

In casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articole de uniformă, după prescripțiile eroicului cea mai nouă.

Cine vrea să vadă copii fericiți și îndestulați nu numai în sara de Crăciun, ci și după aceea,

acela trebuie să aleagă o jucărie, cu care copii să ocupe cu plăcere durabil.

..... Cu nici o jucărie însă nu să ocupe copii mai bucuri, ca cu .....

Castenele-Ancora de petricele ale lui Richter.

După cum s'a esperiat, și lasă în curând nebăgate în samă alte jucării, ca să ridice de nou zidiri frumoase, cetăți, biserici, castele, peduri etc. Ei știu apoi în curând, că trebuie să grijească bine de petricelele-Ancora de edificat, ca să le poată folosi la proximele castene de întregire, cu cari pot zidi clădiri mai mari și mai frumoase. Nu există un alt joc, care să aibă în așa mod influință instructivă și educativă și de aceea castenele-..... Ancora veritabile să nu lipsească dela nici un pom de Crăciun. ....

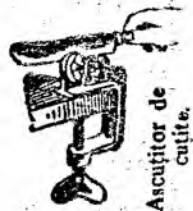
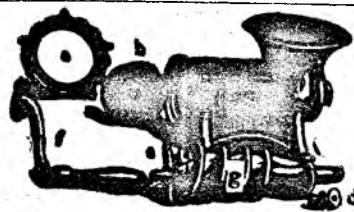
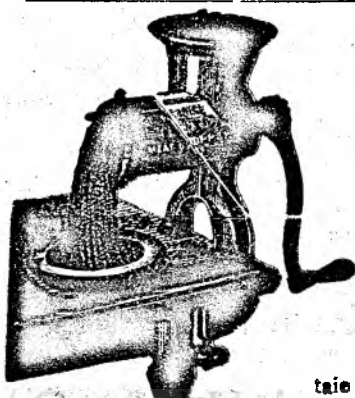
La cumpărare însă e de lipsă cea mai mare precauțiune, fiindcă există imitații de valoare mai puțină, și pentru siguranță să cerem espres casten-Ancora de edificat al lui Richter și fiecare casten fără de marca „Ancora“ să-l respingem, ca neveritabil. Mai cunosc însă fac mamele, cari înainte de cumpărare își comandă lista de prețuri ilustr. de castene de edificat și apoi cer castenul ales. In lista de prețuri să află și amănunte asupra castenelor-Ancora de poduri și asupra jocului de așezat Meteor, atât de plăcut fetelor tinere

F. AD. RICHTER et Cie
furnisor reg. de curte și
cameral

Viena I. Operng. 16.

Cine iubește muzica,
acela să ceară și
lista de prețuri asupra
instrumentelor
Imperator de muzică
și aparatelor de
vorbit.

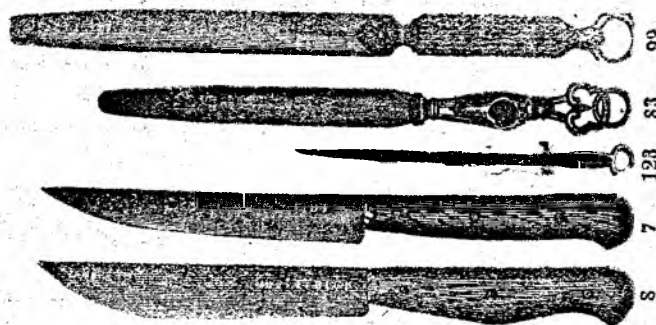
Părțile constitutive dela mașina de tocat carne. a) Inel de cap, b) Disc-găurit, c) Cuțit, d) Șref dela întorcător, e) Întorcător, f) Melciul, g) Tăis.

Mașini de tocat carne

Nr.	3	5	8	10	12	20	22	82	cu roată de repezit
taie pe minut	1/4	1/2	3/4	1	1	1 1/4	1 1/2	1 3/4	kg.
1 bucată cor.	3-10	3-80	5-80	6-20	6-	12-50	9.50	19-	

Fiecare mașină, prin introducerea unui umplător de cârnați se poate folosi cu umplător de cârnați — 1 umplător de cârnați cor. —46.

Cuțite de carne

sub garanție pentru fiecare bucată dela 56 până la 90 fileri — calitate bună dar fără garanție dela 44 până la 68 fileri.

Oțel-magnet-diamant de Dick

Nr. 99 într. lung. 36 cm. cor. 4-70
Nr. 83 într. lung. 29 cm. cor. 3-90
Nr. 123 într. lung. 19 1/2 cm. cor. 1-60

Cuțit de împuns

Nr. 7 cu mănere albe:
Lungimea tăișului 6 7 8"
cor. 1-80 1-50 1-80

Cuțit de ucis

Nr. 8 plăsele poliite cu împunsătoare de aramă:
Lungimea tăișului 4 1/2 5 5 1/2 6 7 8"
cor. 2-10 2-40 2-70 2-90 3- 3-40

Oțelele și cuțitele Dick sunt fără seamăn, cele mai bune, ce le pot recomandă.

CAROL F. JICKELI SIBIU și ALBA-IULIA.

Prima boltă de Modă, Manufactură și Magazin de Pânzărie

MICHAEL SCHUSTER, Agnita.

Prin aceasta am onoarea a Vă aduce la cunoștință, că am adus pentru sezonul de iarnă și să află la mine în depozit cu prețurile cele mai ieftine: Stoffe de lână curat modern și de mătasă, postavuri și flanel din Sibiu, barchente care nu ies la spălat, plapome și garniture de pat și de masă, — cămăși și pantaloni de tricot pentru iarnă, de asemenea carpe stricănite (brodate) frumos.

Mai departe am în abundență stoffe de lână și barchente, precum și stoffe de iarnă din anul trecut cu prețuri foarte ieftine cum în altă parte nu aflați.

Cu prețurile cele mai ieftine să află la mine în depozit tot felul de pânză de bumbac și de in curat în lățime cum nu se află altundeva.

Cu toată stima

Michael Schuster.

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

Este trist, — dar în realitate adăvărat că în vremea de azi a bătătoare la ochi mulțimea...

Ești Dumniata nervos?

Ești Dumniata slab și consumat? Ai pierdut cumva puterea avută și viciuinea tinerească?

De ce nu probezi Dumniata cu electricitatea?

Dacă te provoci Dumniata că ai cetit în această gazetă, atunci noi îți trimitem bucuros broșura noastră...

Electro-Vitalizer

institut de ordinațiune medicală Budapest, IV., Semmelweis-utca 4, Mezzanin 51.

De o chemare atât de mărită și pentru acest scop a Institutul renumit în toată țara...

Fără conturbarea ocupațiilor silnice dr. PALOCZ vindece deja de ani de zile repede și...

In Hala de mobile strada Sării Nr. 33 SIBIU Salzgasse Nr. 33

se află totdeauna și se execută: Odăi complete pentru dormit, Odăi pentru mâncare...

Viță altoite de vie Port-altoi americani Vițe nobile europene Răsad de ciedici si Salcâmi (acați) Mihail Ambrosi

Atelier de curelărie, șelărie și coterările ORENDT G. & FEIRI W. Str. Cîsnădiei 45. SIBIU. Heltanergasse 45.

SINGER Mașini de cusut pentru familie sunt cele mai folositoare cadouri de Crăciun.

Auleo! Pastilele de piept ale lui Egger. La tuse, răgușală și întrocenare ajută sigur și repede.

Aviz.

Pentru comunele din jurul Șeica-mare, (Nagyselyk) să caută mai mulți **boldași Mărgineni** cari deschizând prăvălii etc. ar avea frumos viitor.

Doritorii binevoiască a să adresa pentru informațiuni d-lui Ioan Ittu cassarul Racotanei în Șeica-mare (Nagyselyk). 847 1-5

Caut un tovarăș oieriu

ca să adnăim o turmă de oi în Bosnia. Cei ce au fost stăpâni sunt preferiți.

Dumitru T. Suci
335 2-8 in Vale, comitatul Sibiului.

Pește sărat

de tot soiul cu *prețurile cele mai ieftine* se află de vânzare la **Eremie Holdengrăber** în Brașov. 313 5-10

Un tinăr român

dorește a intra ca vânzător la o cârciumă sau ca chelner la vre-un restaurant ori hotel. Rândnișia de chelner o știe. Adresa: **Harie Jurian, Jone, Cianul-mare (Mezőnagycsán)**, comitatul Turda-Arieș (Torda-Aranyos). 341 2-3

Mare succes

au inseratele în „Foia Poporului”, unde sunt cetite de mii de persoane de pretutindena, din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligentă cât și popor.

De aceea „Foia Poporului” este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuie persoanelor singuratiche sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOIA POPORULUI”.

**Vinuri bune vechi
ardelenești**

se află de vânzare în cantități și mai mari, pe lângă prețuri moderate, la

Ieronim Spornic, 322 4-3
în Sibiul, strada Zeughofplatz Nr. 13.

— Sprijiniți industria națională! —

OPINCI

de ori ce calitate precum și **plei în-tregi pentru opinci** se află de vânzare la

Ioan Grecu
măiestru pielar în **Porcești** (Verestorony).

Unelte americane

bine sortate. 318 5—

Carol F. Jickeli, Sibiul.

Catalog ilustrat se trimite la cerere.

Mobile

se primesc spre poleire, cu prețuri moderate, la

Josef Stefani
313 3-8 **măiestru mäsar**
Sibiul, strada Faurului (Schmiedgasse) Nr. 10.

La „Croitoria Universală”

I. PETRASCU

strada Cisnădiei Nr. 30. SIBIU. strada Cisnădiei Nr. 30.
Telefon Nr. 172.

Aduc la cunoștința onoratului public, că mi-au sosit cele mai nouă **siofe engleze și indigene** pentru sezonul de toamnă și iarnă — astfel că stau la dispoziția on. public pentru a efectui ori-ce comande în branșa croitoriei după modelele cele mai nouă.

— Serviciu solid și grabnic. — Prețuri moderate. —

Sprijiniți industria română!

292 5—

Carol F. Wultschner

mehanic

Sibiul, strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 43.

— **Primul institut sibiian** —

cu forță motoră electrică și Dynamo

pentru nichelat, spore cu aramă, cu aramă galbină (cioaie) și cu argint a tot felul de obiecte de metal. — Lucru solid și durabil. Prețuri foarte ieftine.

Cel mai ieftin și mai bun izvor pentru cumpărare de **mașini de cusut și biciclete.**

273 5—

Atelier pentru repararea bicicletelor și mașini de cusut

Primește spre executare ferestri (vitrine) moderne la prăvălii, instalează localuri pentru măcelari cu toate revizitele trebuincioase.

»Mugurul« Insoțire economică-comercială Elisabetopole
(Erzsébetváros, Kisküküllő vm.)

ALTOI DE VIE

calitate distinsă, pe lângă prețurile cele mai moderate, soiuri de vin și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoit, viță europeană cu rădăcină. — Se află de vânzare la:

Insoțirea economică „Mugurul”, Elisabetopole (Erzsébet-comercială, város, Kisküküllő vm.)

Material disponibil în altoi peste două (2) milioane.

Școalele de altoi n'au fost atacate de peronosporă. — La cumpărări pe credit 316 5— cele mai ușoare condițiuni. — Plătire pe 10 ani cu 7%.

La cerere preț-curent și instrucțiune gratis și franco. — Insoțirea primește gratis elevi pentru învățarea altoitului și manipularea școalei de altoi.

— Prima condițiune de reușită este de a folosi material solid! —

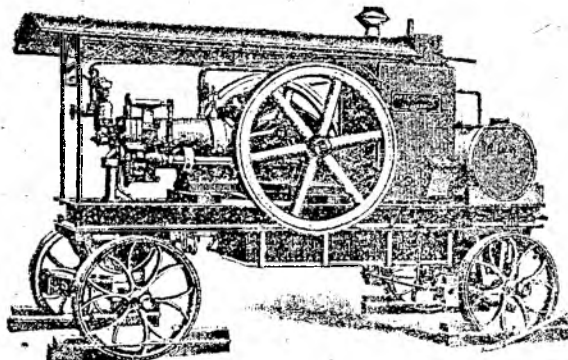
Trimiteți băleți la cursul practic de altoit!

Replantați-vă vița cu altoi dela firma română!

În atelierele de mașini ale lui

Eugen Nicola Blaj — Balázsfalva

să pregătesc **pluguri și mașini economice**

și să află în depozit totdeauna gata cele mai renumite și mai bune **motoare de benzin, locomobile și garnituri de îmblătit cu motoare de benzin, sau locomobile de foc, motoare de benzin, stehle și motoare pentru gaz sugetiv, mori de măcinat,**

cu un cuvânt tot felul de mașini economice, se vând cu prețuri moderate și condițiuni de plată favorabile în rate, pe lângă cea mai mare garanță.

Pentru rezlățirea motoarelor mele, primesc în schimb mașini de vapor. Cei ce doresc să-și cumpere ori și ce mașini, să se adreseze cu încredere la firma

Eugen Nicola, atelier de mașini în **Blaj (Balázsfalva).**

Deslușiri și informațiuni să dau gratis. — Catalog românesc franco și gratis.

328 4-10